

Kerncijfers

STATISTISCH OVERZICHT VAN BELGIË

2017

Statistics Belgium

Beste lezer,

Burgers, journalisten, consumenten, studenten, ondernemers, beleidsmakers, onderzoekers... iedereen heeft nood aan betrouwbare cijfers en statistieken. Om tegemoet te komen aan deze behoeften produceert de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium een waaier aan cijfers over België .

Kerncijfers 2017 brengt een staalkaart van de statistieken die we doorheen het jaar publiceren. De selectie bevat basiscijfers over bevolking, samenleving, grondgebied, leefmilieu, economie, vastgoed, bouw, mobiliteit en vervoer. Aanschouwelijke grafieken, tabellen en kaartjes tonen niet alleen de Belgische trends, maar ook België in Europees perspectief.

Voor meer cijfers en duiding kunt u onze website Statbel raadplegen. Deze biedt ook toegang tot onze andere diensten. Met onze vernieuwde online databank be.STAT kunt u gemakkelijk zelf tabellen samenstellen en downloaden en in ons Open dataportaal vindt u bestanden in 'open' formaat voor vrij en eenvoudig hergebruik. Met RSS-feeds en via Twitter en Facebook blijft u op de hoogte van de nieuwste cijfers. Een wekelijks nieuws-overzicht krijgt u in uw e-mailbox als u zich abonneert op onze nieuwsbrief.

Ik wens u een boeiende ontdekkingsreis in cijfers doorheen ons land en nodig u graag uit op www.statbel.fgov.be voor nog meer cijfers en statistieken.

Nico Waeyaert
Directeur-generaal

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium
FOD Economie, K.M.O. Middenstand en Energie

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

De Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium (AD Statistiek) verzamelt, produceert en verspreidt betrouwbare en pertinente cijfers over de Belgische economie, de samenleving en het territorium. Het verzamelen gebeurt op basis van administratieve databronnen en enquêtes, het produceren gebeurt op een klantvriendelijke, kwaliteitsvolle wijze en de statistieken worden tijdig en op een klantvriendelijke wijze verspreid. De privacy, de bescherming van vertrouwelijke gegevens en het gebruik voor louter statistische doeleinden worden hierbij gegarandeerd.

Tenzij anders vermeld onderaan een tabel of grafiek werden de gegevens in deze publicatie verzameld en berekend door de AD Statistiek. De internationale vergelijkingen komen van Eurostat. Overnemen van cijfers uit deze publicatie kan mits duidelijke bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever

Nico Waeyaert

Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Koning Albert II-laan 16, B-1000 Brussel

Inlichtingen

E-mail: statbel@economie.fgov.be

Tel. 0800 120 33

Publicatiecode: S000.01N/2017

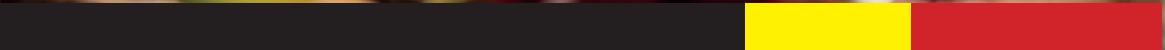
Ondernemingsnummer: 0314.595.348

●	Bevolking	A Bevolking op 1 januari 2017.....	6
		B Loop van de bevolking.....	8
		C Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing.....	11
		D Buitenlandse bevolking.....	15
● ●	Grondgebied en leefmilieu	A Oppervlakte en bodemgebruik.....	22
		B Landbouw.....	24
		C Afval.....	28
● ● ●	Economie	A Bruto binnenlands product.....	32
		B Consumptieprijzen.....	38
		C Afzetprijsindex.....	44
		D Demografie van de ondernemingen.....	52
		E Faillissementen.....	58
		F Structuur van de ondernemingen.....	66
● ● ● ●	Vastgoed en bouw	A Vastgoedprijzen.....	74
		B Bouwvergunningen.....	76
		C Inventaris van de gebouwen in België.....	78
● ● ● ● ●	Mobiliteit en vervoer	A Voertuigen.....	82
		B Goederenvervoer over de weg.....	87
		C Zeevaart.....	88
		D Verkeersongevallen.....	89
● ● ● ● ● ●	Samenleving	A Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad.....	96
		B Loon.....	102
		C Werkloosheid en werkloosheidsgraad.....	105
		D Inactieve bevolking.....	107
		E Armoede.....	108
		F Inkomen.....	111
		G Uitgaven huishoudens.....	115
		H Onderwijs.....	118
● ● ● ● ● ● ●	Andere producten en diensten van de AD Statistiek.....		122

● *Bevolking*

A | Bevolking op 1 januari 2017

Op 1 januari 2017 telde ons land officieel 11.322.088 inwoners. Van die bevolking woont 57,6% in Vlaanderen, 31,9% in Wallonië en 10,5% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tot slot woont iets minder dan 1% van de bevolking in een van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap.

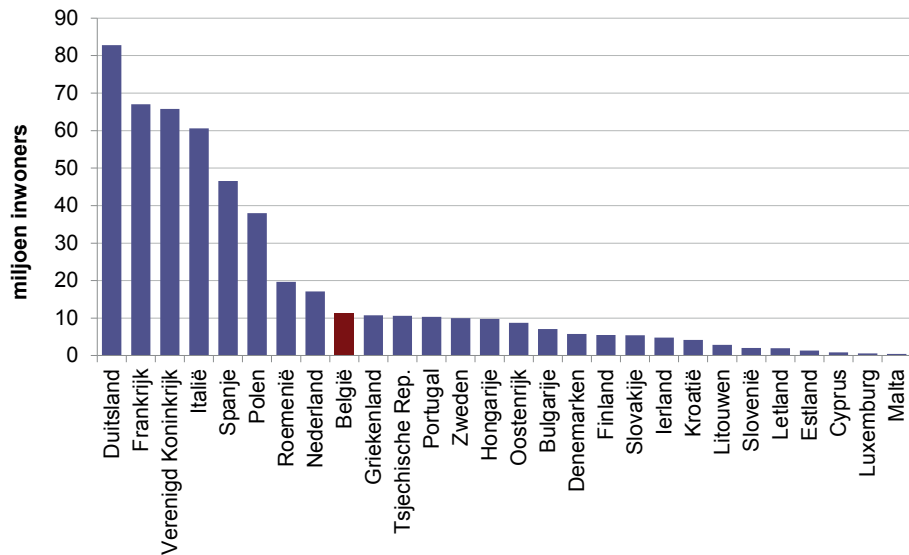
Totale bevolking van België en de gewesten op 1 januari 1997, 2007 en 2017

	1997	%	2007	%	2017	%
België	10.170.226	100,0%	10.584.534	100,0%	11.322.088	100,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	950.597	9,3%	1.031.215	9,7%	1.191.604	10,5%
Vlaams Gewest	5.898.824	58,0%	6.117.440	57,8%	6.516.011	57,6%
Waals Gewest	3.320.805	32,7%	3.435.879	32,5%	3.614.473	31,9%
waarvan Duitstalige gemeenschap	69.703	0,7%	73.675	0,7%	76.920	0,7%

De bevolking van de Europese Unie (EU28) werd op 1 januari 2017 geschat op 511.805.088 miljoen inwoners.

Met een niet te verwaarlozen demografisch gewicht staat België op de negende plaats en vertegenwoordigt het 2,2% van de totale bevolking van de Europese Unie. Ons land versterkt die positie de laatste jaren zelfs, dankzij een demografische dynamiek die boven het Europese gemiddelde uitsteekt.

Europese Unie: 511.805.088 inwoners op 1 januari 2017

Bron: Eurostat - Voorlopige resultaten

B | Loop van de bevolking

In de loop van 2016 is de in België wonende bevolking met 54.178 personen toegenomen. Die bevolkingsaanwas is grotendeels toe te schrijven aan het internationale migratiesaldo, dat 42.239 personen bedroeg. Het overschot van de geboortes op de overlijdens bedraagt 13.105 personen. Het aantal overlijdens nam licht af ten opzichte van 2015. In 2016 stierven er 108.056 personen in ons land, in 2015 waren dat er 110.508. De jaarlijkse groei is met 0,48% een beetje kleiner dan in 2015 toen ze nog 0,53% bedroeg.

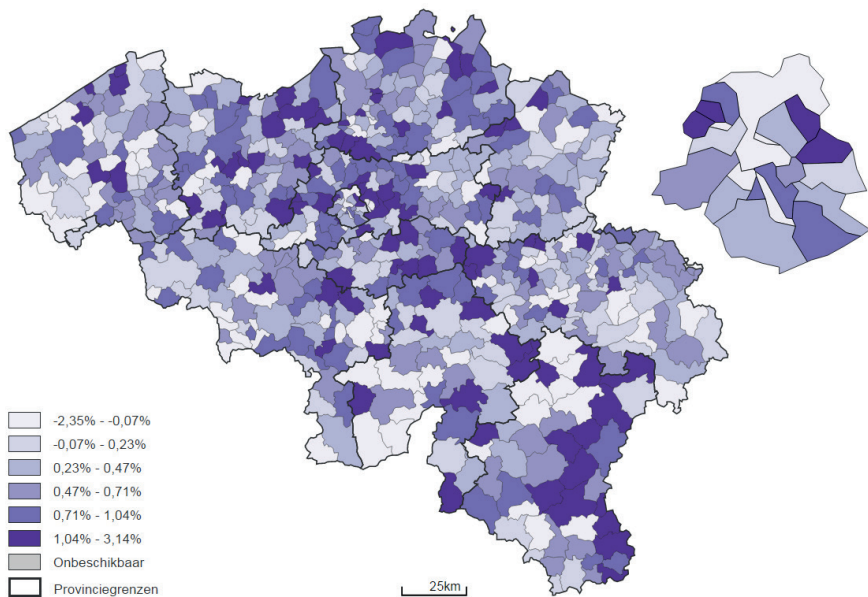
8

Jaarlijkse bevolkingsgroei			
Jaar	1996	2006	2016
Bevolking op 1 januari	10.143.047	10.511.382	11.267.910
Natuurlijke loop			
Geboorten	115.214	121.382	121.161
Overlijdens	104.140	101.587	108.056
Geboorteoverschot	11.074	19.795	13.105
Migratie			
Immigratie	70.581	137.699	160.484
Emigratie	57.867	88.163	118.245
Migratiesaldo	12.714	49.536	42.239
Totale groei (met inbegrip van de statistische aanpassing)	27.179	73.152	54.178
Groeipercentage	0,27%	0,70%	0,48%
Bevolking op 31 december	10.170.226	10.584.534	11.322.088

Het merendeel van de 589 gemeenten van het land kende in 2016 een positieve bevolkingsgroei. 111 gemeenten zagen hun bevolking dalen. De sterkste stijgingen werden opgetekend in Gent, Antwerpen, Mechelen, Leuven, Luik evenals in enkele Brusselse gemeenten (Sint-Lambrechts-Woluwe, Evere, Anderlecht). De snelste relatieve groei echter is merkbaar in kleine gemeenten (met minder dan 10.000 inwoners), met uitzondering van Machelen en Evere. Wijnegem in de provincie Antwerpen groeit van 9.365 inwoners op 1 januari 2016 naar 9.659 inwoners op 1 januari 2017 (+ 3,1%) en was daarmee de snelst groeiende gemeente van België.

Bevolkingsaangroei per gemeente in 2017

10

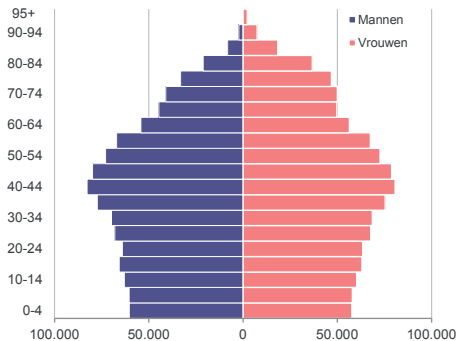

C | Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing

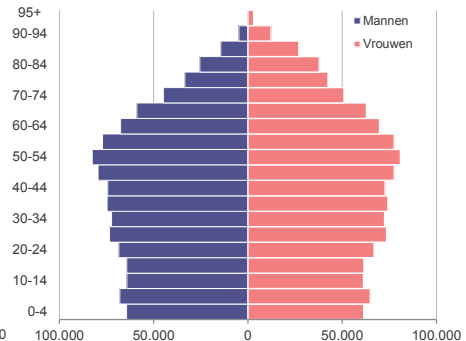
De bevolking die op 1 januari 2017 in België woonde, vergriest aanzienlijk. De opbouw naar leeftijd en geslacht van de bevolking, die door middel van een leeftijdspiramide wordt weergegeven, illustreert deze evolutie op een duidelijke manier.

De leeftijdsklassen boven 80 jaar zijn ten opzichte van 2007 iets in omvang gegroeid. De leeftijdsklassen van de babyboomgeneratie blijven weliswaar omvangrijk, al nam hun overwicht de voorbije tien jaar enigszins af. Het aantal zeer jonge kinderen is niet gestegen. Bij de jongeren zijn er meer mannen dan vrouwen (de geslachtsverhouding blijft in België, zoals bijna overal, op 105 jongens per 100 meisjes bij de geboorte). Vrouwen worden talrijker op hogere leeftijd door een hoger sterftecijfer bij mannen dan bij vrouwen op alle leeftijden.

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2007

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2017

Het gevolg is een onevenwicht tussen de geslachten dat steeds groter wordt naarmate de leeftijd toeneemt. Zo zijn er binnen de groep tachtigers nagenoeg twee maal meer vrouwen dan mannen. Bij de negentigers zijn vrouwen meer dan drie keer zo talrijk vertegenwoordigd als mannen.

De leeftijdspiramide verloopt niet gelijk voor heel het land. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is duidelijk jonger dan de twee andere gewesten: hier woont een groter percentage jongeren (23% van minder dan 18 jaar) en een kleiner percentage bejaarden (13,1%). Het Waals Gewest staat dan weer dichterbij het nationale gemiddelde. Het Vlaams Gewest wijkt er sterker van af door een meer uitgesproken vergrijzing. Er worden namelijk minder jongeren (19,4%) en meer bejaarden (19,8%) geteld. De verschillen in de leeftijdsstructuur tussen de gewesten zijn de voorbije jaren eerder toegenomen.

Het percentage bejaarden geeft een indicatie van de vergrijzing op lokaal niveau. Op dat vlak zijn er aanzienlijke verschillen over heel het land. Zo ligt in meerdere kustgemeenten het percentage 65-plussers boven de 30% (tegenover slechts 18,5% voor geheel België). Dit is het geval in De Haan, Knokke-Heist, Koksijde, de Panne, Middelkerke en Nieuwpoort. In meerdere Waalse gemeenten bedraagt het aantal 65-plussers meer dan 20%: Chaudfontaine, Vresse-sur-Semois, Spa, Neupré, Bouillon, Daverdisse, Florenville, Montigny-le-Tilleul, Gerpinnes en Waterloo. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent het fenomeen duidelijke tegenstellingen: in de centrumgemeenten is minder dan 10% van de bevolking ouder dan 65 jaar (Sint-Joost-ten-Node, Sint-Gillis en Schaarbeek), terwijl de zuidelijke gemeenten het nationale gemiddelde overschrijden (Watermaal-Bosvoorde, Sint-Pieters-Woluwe en Ukkel).

Verdeling volgens leeftijdsgroepen op 1 januari 2017 per gewest

	0-17 jaar	%	18-64 jaar	%	65 jaar en ouder	%
België	2.294.639	20,3%	6.932.352	61,2%	2.095.097	18,5%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	273.697	23,0%	761.418	63,9%	156.489	13,1%
Vlaams Gewest	1.264.376	19,4%	3.964.600	60,8%	1.287.035	19,8%
Waals Gewest	756.566	20,9%	2.206.334	61,1%	651.573	18,0%

13

Parallel aan de toenemende vergrijzing in België, neemt ook de levensverwachting bij de geboorte toe. Van 1996 tot 2016 is ze met 4,0 jaar toegenomen van 77,2 tot 81,3 jaar, of een toename van de levensverwachting van gemiddeld 2,3 maand per jaar gedurende 21 jaar. We merken een nieuwe aanzienlijke vooruitgang van de levensverwachting in 2016 (+0,4 jaar) op, na dichter terugval in 2015.

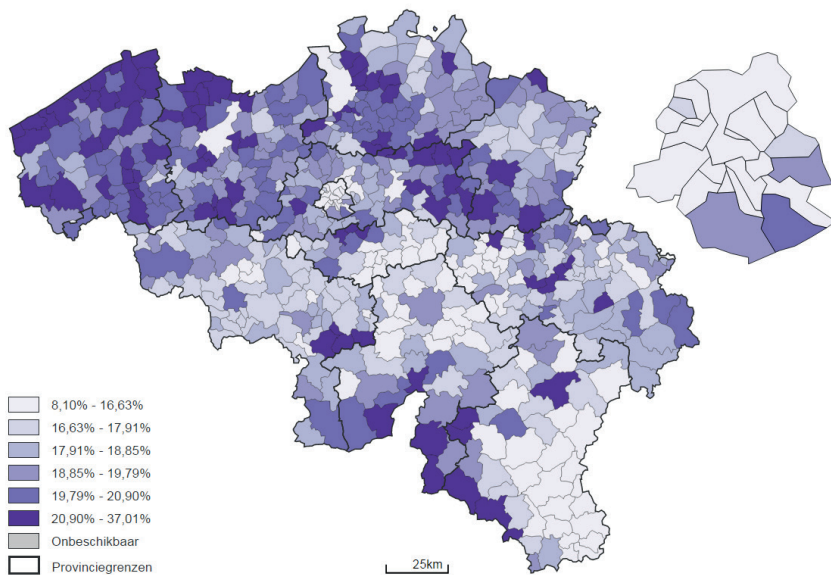
Levensverwachting bij de geboorte (in jaren)

Jaren	1996	2006	2016
Mannen	73,9	76,5	78,8
Vrouwen	80,5	82,2	83,7
Totaal	77,2	79,4	81,3

Van die evolutie profiteren mannen (+4,9 jaar) meer dan vrouwen (+3,1 jaar), waardoor de kloof in levensverwachting tussen mannen en vrouwen geleidelijk verkleint. In 2016 bleef de levensverwachting van de vrouwen veel hoger dan die van de mannen: respectievelijk 83,7 jaar en 78,8 jaar.

Bevolking per gemeente ouder dan 64 jaar op 1 januari 2017

14

D | Buitenlandse bevolking

Op 1 januari 2017 telde België 1.327.776 personen van vreemde nationaliteit, namelijk 11,7 % van de totale bevolking. Twintig jaar daarvoor bestond 8,8 % van de Belgische bevolking uit buitenlandse staatsburgers, namelijk 932.161 personen.

Deze buitenlandse bevolking bestaat voornamelijk uit staatsburgers van een land van de Europese Unie. Personen uit de Europese Unie vertegenwoordigen 67,4 % van de buitenlandse bevolking op 1 januari 2017. Dit percentage blijft constant, aangezien het op 1 januari 2007 67,9% bedroeg. Fransen, Italianen en Nederlanders blijven overigens dit jaar het talrijkst binnen de vreemde bevolking in ons land.

Voornaamste nationaliteiten van de buitenlandse bevolking in België

Nationaliteitsland	2007			2017		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Frankrijk	125.061	13,4%	2	164.410	12,4%	1
Italië	171.918	18,4%	1	156.726	11,8%	2
Nederland	116.970	12,6%	3	153.736	11,6%	3
Marokko	80.587	8,7%	4	82.586	6,2%	4
Roemenië	10.252	1,1%	15	80.669	6,1%	5
Polen	23.644	2,5%	10	71.457	5,4%	6
Spanje	42.768	4,6%	5	63.043	4,7%	7
Portugal	28.726	3,1%	8	45.816	3,4%	8
Duitsland	37.625	4,0%	7	39.501	3,0%	9
Turkije	39.882	4,3%	6	36.167	2,7%	10
Overige	254.728	27,3%		433.665	32,7%	
Alle landen samen	932.161	100%	-	1.327.776	100%	-

De voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse staatsburgers waren Frankrijk, Italië, Nederland, Marokko en Roemenië. Burgers uit die landen vormen vrijwel de helft van de buitenlandse bevolking in België (48,1 %).

Twintig jaar geleden stonden dezelfde landen (behalve Roemenië) ook vooraan in het klassement van herkomstlanden van inwoners met een vreemde nationaliteit, maar in een iets andere volgorde. Roemenië en Polen zijn landen waarvan het aantal staatsburgers het snelst gestegen is in de loop van deze jaren in ons land. Het aandeel Roemenen blijft groeien: van 5,5% van de vreemde bevolking (70.766 personen) op 1 januari 2016 is dit gestegen naar 6,1% een jaar later (80.669 personen).

Binnen de andere veel voorkomende landen, blijft het relatieve aandeel van Italië (van 22,8% in 1997 naar 11,8% in 2017), Marokko (van 15,2% naar 6,2%) en Turkije (van 9,1% naar 2,7%) verminderen na verloop van tijd. Die afname ging gepaard met een belangrijke golf verwervingen van de Belgische nationaliteit.

De spreiding van de bevolking met een vreemde nationaliteit is niet homogeen in België. Veel buitenlandse staatsburgers wonen in de Brusselse agglomeratie, waar ze in bepaalde gemeenten een bijna even grote groep vormen als de Belgische staatsburgers. Dat is onder meer het geval in Elsene (49,2 %), Sint-Gillis (48,5 %) en Etterbeek (47,3 %).

Ook buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft het percentage inwoners van vreemde nationaliteit hoog. Dit is namelijk het geval in alle gemeenten die grenzen aan het Zoniënwoud, van Tervuren tot Waterloo. In de grote meerderheid van de gevallen gaat het over Europese staatsburgers. Zo vindt men nogal wat Nederlanders, Britten en Duitsers terug in de Vlaamse gemeenten ten westen van Brussel: Tervuren en Overijse. Ten zuiden van Brussel zijn het eerder staatsburgers van Romaanse landen die het meest vertegenwoordigd zijn: Fransen en Italianen zijn bijvoorbeeld de grootste buitenlandse bevolkingsgroepen in Waterloo. In Linkebeek en Sint-Genesius-Rode bevinden zich ook Portugezen in dit klassement. De grote stedelijke centra zoals Antwerpen en Luik herbergen ook een groot aandeel vreemdelingen (ongeveer 20% voor deze twee steden).

Daarnaast wonen er veel buitenlandse staatsburgers in een aantal grensgemeenten aan de rand van de agglomeraties Rijsel (Frankrijk), Aken (Duitsland), Maastricht (Nederland) en Luxemburg, van waaruit ze vaak verhuisd zijn. In bepaalde andere grensgemeenten wonen er ook veel vreemdelingen. In de gemeente Baarle-Hertog in de provincie Antwerpen bijvoorbeeld is meer dan de helft van de bevolking van vreemde nationaliteit (50,5%) - de vreemde bevolking omvat 89,9% personen met de Nederlandse nationaliteit!

Tot slot wonen er ook veel buitenlanders langs de oude Waalse industriële as, waar hun aanwezigheid nu historisch genoemd mag worden. Voorbeelden zijn de Italianen in de gemeenten van de Borinage en van de streek Centre (rond La Louvière).

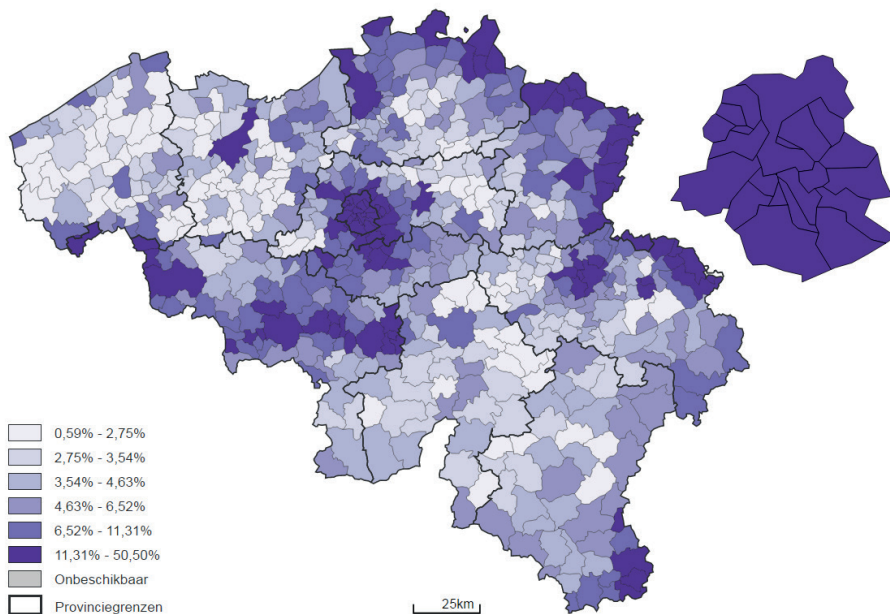
Vroegere nationaliteit van personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven

Land van de vroegere nationaliteit	2006			2016		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Marokko	7.753	24,3	1	3.996	12,5	1
Roemenië	429	1,3	13	1.535	4,8	2
Polen	692	2,2	8	1390	4,4	3
Italië	550	1,7	11	1.243	3,9	4
Congo, Dem. Republiek	2.360	7,4	3	1.048	3,3	5
Nederland	487	1,5	12	1029	3,2	6
Rusland	1.569	4,9	4	1.016	3,2	7
Turkije	3.204	10,1	2	989	3,1	8
Armenië	206	0,6	30	868	2,7	9
Kameroen	250	0,8	26	845	2,6	10
Overige	14.360	45,1	-	15.125	56,3	-
Alle landen samen	31.860	100	-	31.935	100	-

In 2016 lieten 31.935 mensen zich tot Belg naturaliseren. De voornaamste herkomstlanden van mensen die in 2016 Belg werden zijn Marokko, Roemenië, Nederland en Polen.

Tien jaar geleden waren Marokko, Turkije, Italië en de Democratische Republiek Congo de vier belangrijkste landen van herkomst van de nieuwe Belgen. Rusland, Kameroen, Roemenië, Polen en Armenië maakten toen geen deel uit van de top tien.

Vreemdelingen per gemeente op 1 januari 2017

● ● *Grondgebied
en leefmilieu*

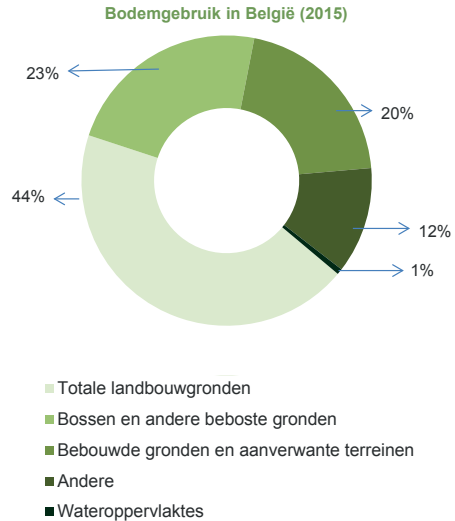
A | Oppervlakte en bodemgebruik

Het grondgebied van België bestaat uit 30.528 km² land en 3.454 km² Noordzee. Wallonië neemt iets meer van die globale oppervlakte voor haar rekening dan Vlaanderen, namelijk 55,2% tegenover 44,3%.

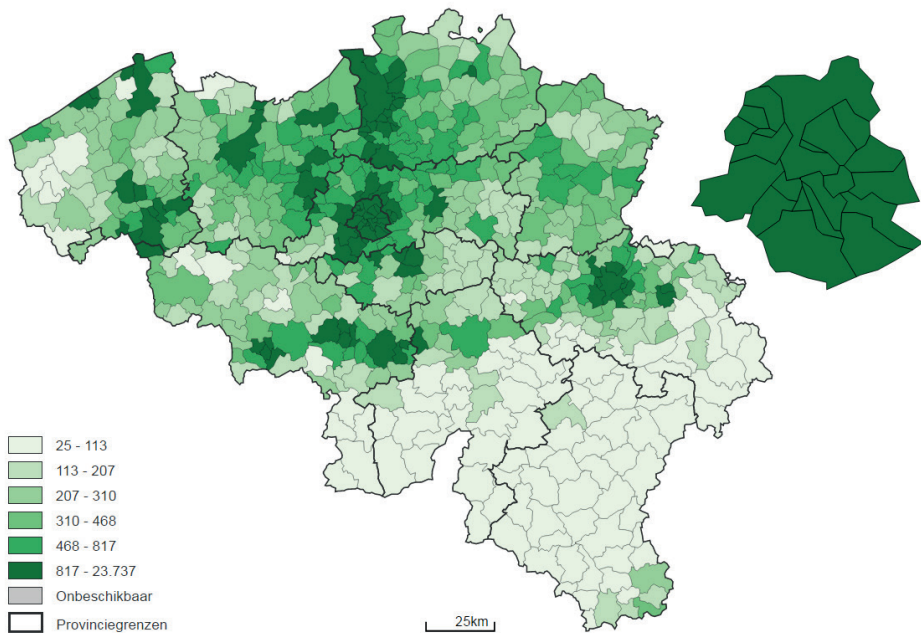
22

De bevolkingsdichtheid in Vlaanderen ligt echter dubbel zo hoog als in Wallonië. Vooral de Ardennen zijn betrekkelijk dun bevolkt.

De landoppervlakte bestaat voor het merendeel uit landbouwgrond, gevolgd door bosgebied en bebouwde grond. Die laatste breidt zich jaar na jaar verder uit, vooral ten koste van landbouwgrond. Bossen en andere natuurgebieden blijven daarbij vrijwel stabiel.

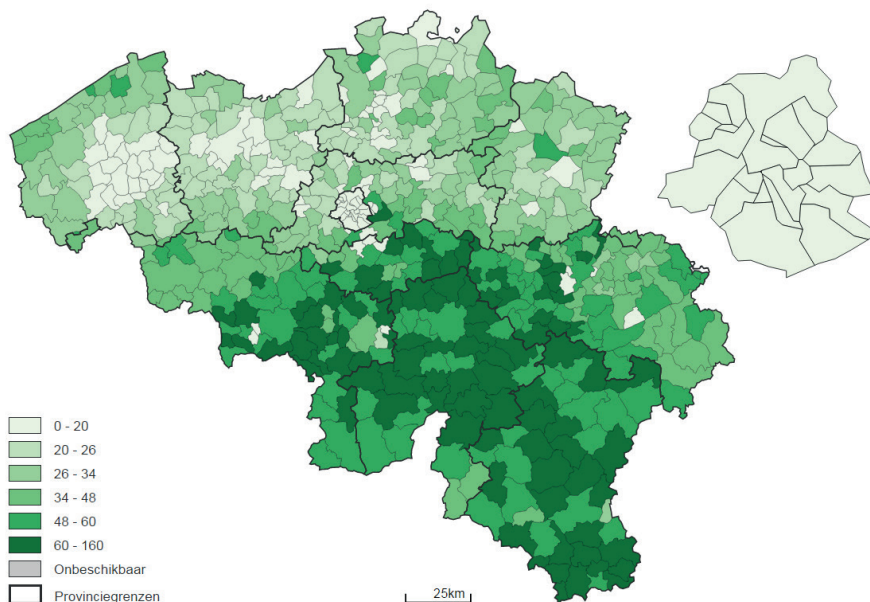
Bevolkingsdichtheid per gemeente op 1 januari 2017

B | Landbouw

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven in België daalt ieder jaar. De totale oppervlakte van alle bedrijven samen neemt echter minder snel af. De land- en tuinbouwbedrijven worden met andere woorden gemiddeld alsmat groter. In 36 jaar tijd is de gemiddelde oppervlakte van de bedrijven min of meer verdrievoudigd, zowel in Vlaanderen (van 8,4 ha in 1980 tot 25,9 ha in 2016) als in Wallonië (van 20,8 ha tot 58,1 ha).

Gemiddelde oppervlakte van landbouwbedrijven in 2015 (in ha)

Landbouw en tuinbouw

Productiemiddelen	2014	2015	2016	2016/2015
Aantal bedrijven	37.194	36.913	36.910	0,0%
Arbeidskrachten	n.d.	n.d.	n.d.	-
waarvan voltijds	n.d.	n.d.	n.d.	-
Oppervlakte cultuurgrond (in ha)	1.333.398	1.344.329	1.352.953	+0,6%
Arbeidskrachten/bedrijf	n.d.	n.d.	n.d.	-

Dieren (x 1000)

Runderen	2.477	2.503	2.501	-0,1%
waarvan melk- en zoogkoeien	956	974	988	+1,4%
Varkens	6.350	6.364	6.177	-2,9%
Pluimvee	33.700	37.739	43.223	+14,5%
waarvan kippen	11.894	13.348	14.248	+6,7%
waarvan vleeskippen	21.161	23.838	28.306	+18,7%

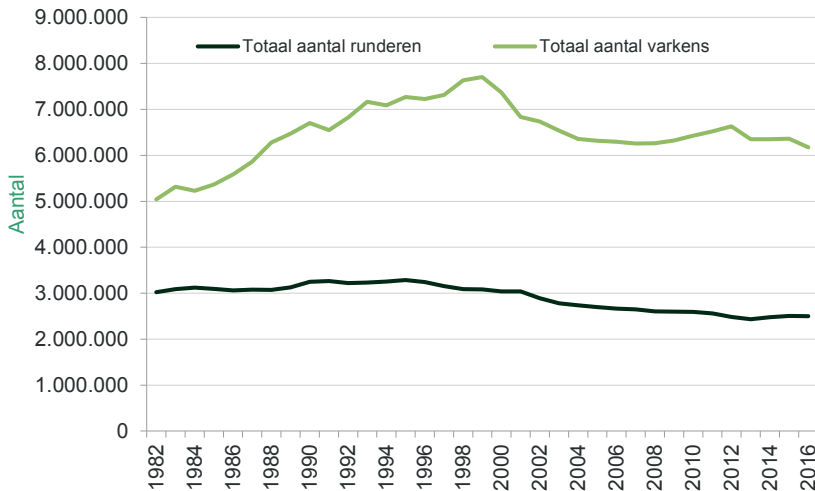
n.b.: Niet beschikbaar.

Landbouw en tuinbouw (vervolg)

Teelten (in ha)	2014	2015	2016	2016/2015
Granen voor de korrel	333.577	341.460	336.859	-1,3%
Wintertarwe	193.670	198.481	204.690	+3,1%
Wintergerst	43.163	44.167	52.244	+18,3%
Korrelmaïs	62.824	58.384	52.076	-10,8%
Nijverheidsgewassen	91.975	87.056	91.365	4,9%
Suikerbieten	58.602	52.341	55.504	6,0%
Aardappelen	80.370	78.640	89.163	13,4%
Droog geoogste peulvruchten	1.979	2.724	2.896	+6,3%
Voedergewassen	256.822	344.444	272.630	-20,8%
Voedermaïs	178.123	173.389	168.588	-2,8%
Tijdelijke weiden	68.038	158.413	90.274	-43,0%
Groenten in openlucht	43.525	43.498	45.682	+5,0%
Teelt vaste planten	22.260	22.539	23.049	+2,3%
Permanente weiden	492.042	410.884	477.570	+16,2%
Teelten in serres	1.979	2.058	2.120	+3,0%
Braakland	8.037	10.159	9.160	-9,8%

In 30 jaar tijd is het aantal runderen per rundveebedrijf gestegen van 41 naar 117 dieren. Toch is de schaalvergroting het meest spectaculair in niet-grondgebonden teelten. In 1982 waren er gemiddeld 141 varkens per varkensbedrijf. Dat gemiddelde ligt nu op 1.365 varkens, 10 keer meer dan in 1982. Voor pluimvee ging de gemiddelde grootte van de teelten van 758 dieren in 1982 naar 11.236 dieren in 2012, ofwel ongeveer 10% meer per jaar.

Evolutie van het aantal runderen en varkens in België

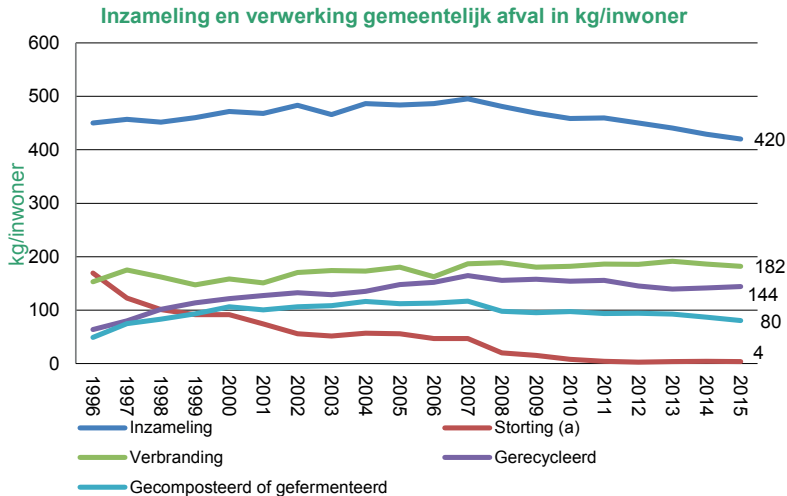

C | Afval

Tot en met 2007 bleef de ingezamelde hoeveelheid gemeentelijk afval per inwoner stijgen, in 2008 is echter de kentering ingezet en volgt de ingezamelde hoeveelheid een dalende lijn. De verdeling tussen de verschillende verwerkingstypes blijft de laatste jaren gelijk.

28

▲ Gemeentelijk afval omvat al het afval dat door de gemeentelijke ophaaldiensten, containerparken, straatvegers enzovoort verzameld wordt, met uitzondering van bouw- en sloofafval

Gemeentelijk afval : inzameling, verwerking en recyclage (1995-2015)						
in 1.000 ton	1995	2000	2005	2013	2014	2015
Inzameling	4.613	4.830	5.052	4.891	4.788	4.708
Storting (a)	2.004	936	583	42	49	43
Verbranding	1.637	1.622	1.885	2.125	2.075	2.043
Verbranding met energiewinning	701	1.476	1.769	1.408	1.229	1.195
Verbranding zonder energiewinning	935	147	116	717	846	848
Gerecycleerd	513	1.245	1.547	1.548	1.578	1.615
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.173	1.031	970	901
per capita (kg/inwoner) (b)	1995	2000	2005	2013	2014	2015
Inzameling	455	472	484	441	429	420
Storting (a)	198	91	56	4	4	4
Verbranding	162	158	180	191	186	182
Verbranding met energiewinning	69	144	169	127	110	107
Verbranding zonder energiewinning	92	14	11	65	76	76
Gerecycleerd	51	122	148	139	141	144
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	112	93	87	80

(a): Verbrandingslakken inbegrepen.

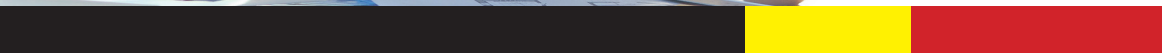
(b): Bevolking op 1 januari.

Exclusief gemeentelijk bouw- en afbraakafval.

● ● ● *Economie*

A I Bruto binnenlands product

Het bruto binnenlands product (bbp) van ons land - de totale productie van goederen en diensten in België - was in 2016 gelijk aan 421,6 miljard euro. Hoewel het land qua bevolking slechts goed is voor ongeveer 2,2% van de totale Europese bevolking, bedraagt het bbp tegen marktprijzen 2,8% van dat van de Europese Unie.

32

Lopende prijzen zijn de prijzen van een specifiek jaar. Vaste prijzen zijn prijzen ten opzichte van een basisjaar. Om vaste prijzen te berekenen worden de lopende prijzen gecorrigeerd voor inflatie.

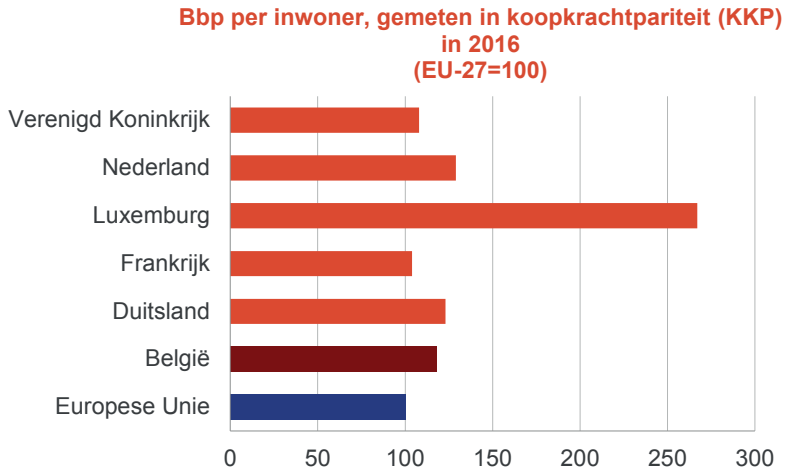
Bruto binnenlands product tegen lopende prijzen (miljoen €)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	13.445.757	13.554.117	14.007.870	14.720.020	14.819.793
België	387.500	391.731	400.797	410.247	421.611
Duitsland	2.758.260	2.826.240	2.923.930	3.032.820	3.134.070
Frankrijk	2.086.929	2.115.256	2.147.609	2.194.243	2.228.857
Luxemburg	44.112	46.551	49.971	52.340	54.195
Nederland	645.164	652.748	663.008	683.457	702.641
Verenigd Koninkrijk	2.065.737	2.048.328	2.260.805	2.580.065	2.366.912

Bron: Eurostat (versie van 01-08-2017).

Net zoals in de andere lidstaten lag het bbp per inwoner in België in 2016 hoger dan in 2015 na correctie voor koopkrachtpariteit. België stond ook 18 punten boven het gemiddelde van de Europese Unie.

Om het bbp van verschillende landen correct te kunnen vergelijken, moet het worden gecorrigeerd voor het aantal inwoners en voor het prijsniveau. Door het bbp per inwoner in koopkrachtpariteit te gebruiken, kunnen we de niveaus van het bruto binnenlands product van de verschillende landen onderling vergelijken.

33

Bron: Eurostat (versie van 21-07-2016).

In 2016 groeide de Belgische economie na correctie voor prijschommelingen met 1,2 %. Daardoor deed ons land het slechter dan het gemiddelde van de Europese Unie. Daar be- droeg het gemiddelde groeipercentage 1,9%.

34

Door de jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het bbp in volume kan de economische ontwikkeling zowel doorheen de tijd als tussen verschillende landen worden vergeleken. Om het groeipercentage van het bbp in volume te berekenen, wordt het bbp in vaste prijzen vergeleken met de prijzen van het jaar voordien.

De ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Daardoor dragen prijschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

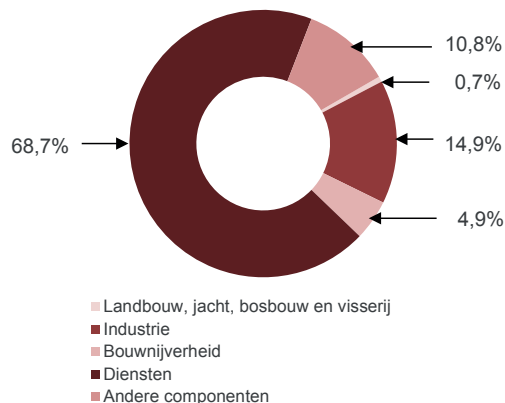
Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als % ten opzichte van het jaar voordien

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	1,7	-0,5	0,3	1,7	2,2	1,9
Eurozone	1,6	-0,9	-0,3	1,2	2	1,8
België	1,8	0,1	-0,1	1,6	1,5	1,2
Duitsland	3,7	0,5	0,5	1,6	1,7	1,9
Frankrijk	2,1	0,2	0,6	0,9	1,1	1,2
Luxemburg	2,5	-0,4	4	5,6	4	4,2
Nederland	1,7	-1,1	-0,2	1,4	2,3	2,2
Verenigd Koninkrijk	1,5	1,3	1,9	3,1	2,2	1,8

Bron: Europese Commissie (versie van 31-07-2017).

Een uitsplitsing van het Belgische bbp toont dat de groei in economische activiteit voornamelijk het gevolg is van een stijging van de dienstensector, de industrie en de andere componenten.

Opsplitsing van het bruto binnenlands product (2016)

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen.

België blijft nog steeds een diensteneconomie. Het aandeel van de tertiaire sector (diensten) in het bbp bedraagt 68,7%.

Binnen de dienstensector namen de categorieën "handel, vervoer en horeca" in 2016 het grootste aandeel voor hun rekening met 25,2% van de totale productie van de dienstensector, gevolgd door "overheid en onderwijs" met 19,2% en "zakelijke dienstverlening" met 18,2%.

Bruto binnenlands product

 Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen
 (miljoen €, bruto gegevens)

	Groei					
	2007	2014	2015	2016	2016/ 2007	2016/ 2015
Landbouw, bosbouw en visserij	3.051	2.565	2.745	2.775	-9,0%	1,1%
Nijverheid en energie	60.182	59.107	61.520	63.001	4,7%	2,4%
Bouwnijverheid	16.711	19.716	19.957	20.700	23,9%	3,7%
Diensten	228.016	277.084	283.070	289.661	27,0%	2,3%
Handel, vervoer en horeca	65.155	70692	72034	73173	12,3%	1,6%
Informatie en communicatie	12.479	14606	15183	15697	25,8%	3,4%
Financiële dienstverlening	15.780	22883	23094	23196	47,0%	0,4%
Immobilien	28.117	30442	31226	31851	13,3%	2,0%
Dienstverlening aan bedrijven	37.626	48937	50698	52754	40,2%	4,1%
Overheid en onderwijs	42.064	53859	54318	55662	32,3%	2,5%
Gezondheids- en welzijnszorg	20.123	27464	28085	28840	43,3%	2,7%
Andere diensten	6.672	8201	8432	8488	27,2%	0,7%
Andere componenten	36.753	42.324	42.955	45.473	23,7%	5,9%
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	344.713	400.797	410.247	421.611	22,3%	2,8%

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen.

B | Consumptieprijzen

Door het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (HICP) kan de inflatie van de consumptieprijzen op Europees niveau worden vergeleken. De evolutie van deze index toont dat de prijzen in België tussen 2011 en 2016 sneller stegen dan het gemiddelde in de Europese Unie. De stijging was minder uitgesproken in Frankrijk, Nederland, Luxemburg en Duitsland. Het Verenigd Koninkrijk kende echter een sterkere stijging dan België.

In 2016 lag de inflatie in België hoger dan het EU-gemiddelde. Alle buurlanden kenden in 2016 een lager inflatiecijfer dan België.

38

HICP jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2015 = 100)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Inflatie 2016
Europese Unie	95,5	98,0	99,5	100,0	100,0	100,3	0,3%
België	95,2	97,7	98,9	99,4	100,0	101,8	1,8%
Duitsland	95,5	97,5	99,1	99,9	100,0	100,4	0,4%
Frankrijk	96,2	98,3	99,3	99,9	100,0	100,3	0,3%
Luxemburg	94,9	97,6	99,3	99,9	100,0	100,0	0,0%
Nederland	94,3	97,0	99,5	99,8	100,0	100,1	0,1%
Verenigd Koninkrijk	93,4	96,1	98,5	100,0	100,0	100,7	0,7%

Bron: Eurostat.

De indexcijfers voor het prijspeil maken het mogelijk verschillen in het algemene prijsniveau te meten tussen landen. In vergelijking met de buurlanden lag België in 2016 ongeveer op hetzelfde prijsniveau als Nederland. Frankrijk en Duitsland waren daarentegen goedkoper, terwijl Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk een hoger prijsniveau lieten optekenen.

De verhouding is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-28 =100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven de 100 ligt, is het relatief duur ten opzichte van het gemiddelde van de EU.

39

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-28=100)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
België	112,4	111,6	111	109	107,5	110,9
Duitsland	102,3	101,2	102,6	101,6	100,7	103,4
Frankrijk	109,7	108,7	107	106,2	103,3	106,6
Luxemburg	136,1	135,9	135,1	134,9	134,5	137,5
Nederland	112,7	111,3	111,9	112,4	110,7	112,6
Verenigd Koninkrijk	111,3	118,7	117,1	122,9	134,5	121,7
Verenigde Staten	92,8	100,9	99,7	98,4	116,5	119
Japan	127	133,3	101	94,1	97,1	110,5

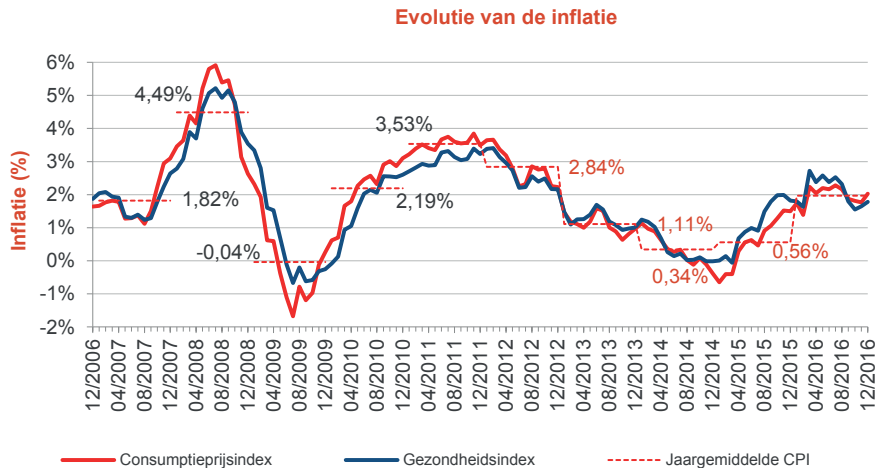
Bron: Eurostat.

Het nationale indexcijfer van de consumptieprijsen steeg in 2016 tot 102,89. De inflatie op jaarbasis steeg van 0,56% in 2015 naar 1,97% in 2016.

Indexcijfer van de consumptieprijsen (CPI) (basis 2013 =100) en inflatie: België

	Algemeene (CPI)	Inflatie	Voedingsmiddelen	Niet-voedingsmiddelen	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleum-producten	Algemeen zonder energie-producten	Gezondheidsindex
2006	85,48	1,80	81,31	86,79	85,48	89,95	86,28	87,11	86,07
2007	87,04	1,82	84,25	87,67	87,10	91,56	87,90	88,88	87,59
2008	90,95	4,49	89,16	92,88	88,85	93,30	91,22	91,21	91,29
2009	90,90	-0,05	90,10	90,36	91,38	95,17	92,50	92,95	91,83
2010	92,88	2,18	91,49	93,22	92,68	96,22	93,74	94,20	93,37
2011	96,17	3,54	93,71	98,12	94,74	97,26	96,15	95,91	96,22
2012	98,90	2,84	96,51	100,81	97,74	98,74	98,55	98,17	98,77
2013	100,00	1,11	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
2014	100,34	0,34	99,88	98,96	102,14	102,09	100,67	101,22	100,40
2015	100,90	0,56	101,18	98,00	104,42	103,07	102,22	102,61	101,45
2016	102,89	1,97	104,03	99,24	107,22	104,02	104,95	104,78	103,58

In 2016 bevond de gezondheidsindex zich boven de consumptieprijsindex. De daling van de prijzen van motorbrandstoffen wordt namelijk niet opgenomen in de berekening van dat indexcijfer. Er wordt dus ook geen rekening gehouden met een stijging van de prijzen van motorbrandstoffen.

Wat meet de consumptieprijsindex?

De consumptieprijsindex geeft de prijsevolutie weer van consumptiegoederen en diensten die door een gemiddeld Belgisch huishouden worden gekocht.

De index meet dus niet de gemiddelde prijs van die producten maar hun prijsevolutie.

Een eenvoudig voorbeeld maakt dit verschil snel duidelijk. Stel bijvoorbeeld dat consumenten van kleine goedkope stadswagens overstappen naar duurdere terreinwagens dan resulteert dit in een stijging van de gemiddelde prijs per verkochte wagen, maar terzelfdertijd kan dit leiden tot een daling van de gemeten prijs wanneer bijvoorbeeld beide types van wagens goedkoper werden.

De indexkorf

Om de prijsevolutie te meten, moeten er representatieve goederen en diensten worden gevolgd. Dat is de zogenaamde indexkorf. Bepaalde consumptieve uitgaven in het budget van een huishouden wegen zwaarder door dan andere. De consumptieprijsindex moet er dus rekening mee houden.

Daarom wordt aan elke categorie van gezinsuitgaven - zoals voeding of de aankoop van wagens - een bepaald gewicht toegekend op basis van de gemiddelde jaarlijkse besteding van een huishouden. Daarna worden die hoofdcategorieën verder opgesplitst in meer gedetailleerde categorieën, telkens met een eigen gewicht, bijvoorbeeld 'brood en granen' voor de categorie 'voeding'. Tot slot worden er per categorie een aantal representatieve producten of diensten geselecteerd waarvan de prijsevolutie wordt gemeten. Die representatieve producten of diensten worden 'getuigen' genoemd.

Wanneer werd deze korf vastgelegd?

De indexkorf wordt vanaf januari 2014 jaarlijks aangepast. Dit om te vermijden dat de indexkorf veroudert, met als gevolg dat de representativiteit van de berekende consumptieprijsindex afneemt. Vanaf januari 2014 is de consumptieprijsindex dan ook een kettingindex in plaats van een index met vaste basis. Bij een kettingindex wordt de wegingsreferentieperiode regelmatig opgeschoven en worden de prijzen en hoeveelheden niet meer vergeleken tussen de huidige periode en

een vaste referentieperiode, maar wordt de huidige periode vergeleken met een tussenliggende periode. In de praktijk komt het erop neer dat de prijzen van de 12 maanden van het lopende jaar telkens vergeleken worden met de prijzen van december van het voorgaande jaar. Door deze korte-termijn indices te vermenigvuldigen met elkaar - en dus een te ketting vormen - ontstaat een lange-termijn reeks met een vaste referentieperiode die momenteel 2013 = 100 is.

Waar worden de prijzen opgenomen?

De prijzen worden opgenomen in lokale plaatsen verspreid over België. Die lokale plaatsen zijn geselecteerd om een zo representatief mogelijk beeld van de Belgische bevolking te schetsen. Per lokale plaats nemen enquêteurs de prijzen op, waarna de centrale dienst ze verwerkt tot een indexcijfer voor België. Ook centraal worden gegevens ingezameld. Zo worden administratieve gegevens gebruikt onder andere voor de indexberekening van elektriciteit en aardgas. Scanner data van supermarkten werden ook gebruikt voor sommige delen van de korf vanaf 2015.

Het belang van de consumptieprijsindex en de gezondheidsindex

Uit de consumptieprijsindex, die rekening houdt met het prijsverloop van alle goederen en diensten, wordt er nog een ander indexcijfer afgeleid, namelijk de gezondheidsindex. De waarde van dat indexcijfer wordt verkregen door een aantal producten uit de korf van het indexcijfer van de consumptieprijzen te halen, met name alcoholische dranken (in de winkel gekocht of in een café geconsumeerd), tabakswaaren en motorbrandstoffen met uitzondering van LPG. Dat gezondheidsindexcijfer wordt onder meer gebruikt voor de indexering van huurprijzen en vormt verder de basis voor de afgevlakte index, waarop de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen en sommige lonen en wedden gebaseerd wordt.

C | Afzetprijnsindex

Het indexcijfer voor de afzetprijzen in de industrie met basis 2010=100 daalde in 2016 tot 101,7. Op jaarbasis betekent dat een inflatie van -1,4% ten opzichte van -5,0% in 2015 en -3,5% in 2014.

In 2016 lijkt er een einde te komen aan de dalende inflatie, die in grote mate toe te schrijven was aan de negatieve inflatie voor energie. Na een hevige val in 2015 (-16,4%), bedraagt deze in 2016 -6,2% wat vergelijkbaar is met deze van 2014 (-7,1%). Zonder energie bedraagt de inflatie van de afzetprijnsindex -0,1% in 2016 tegenover -1,6% in 2015 en -1,4% in 2014.

44

▲ | De afzetprijnsindex geeft de prijsontwikkeling van de afgezette productie weer.

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)

Totale markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2012	110,5	112,2	113,2	113,6	113,2	112,2	
2013	114,0	114,3	114,3	112,8	112,3	112,2	
2014	110,5	110,5	109,8	109,0	109,0	109,4	
2015	101,4	102,8	104,5	104,8	105,8	105,3	
2016	97,1	96,4	97,7	97,7	100,1	101,7	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2012	112,2	113,2	113,8	113,8	113,7	113,9	113,0
2013	112,6	111,9	111,7	111,0	110,8	111,1	112,4
2014	108,8	108,4	108,3	108,2	106,8	103,6	108,5
2015	104,3	102,5	102,6	102,3	101,8	99,5	103,1
2016	102,0	101,9	103,4	105,9	107,2	108,8	101,7

Binnenlandse markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2012	109,0	111,1	111,3	111,7	112,1	111,9	
2013	114,9	114,9	114,8	113,3	112,8	112,8	
2014	110,4	110,0	109,3	107,6	107,4	107,7	
2015	101,2	102,5	104,3	104,0	104,8	104,4	
2016	97,4	96,3	97,7	96,8	99,4	100,9	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2012	111,5	111,5	111,9	112,8	113,5	114,8	111,9
2013	113,2	111,7	110,8	110,3	110,3	110,7	112,5
2014	106,7	106,4	106,5	107,0	106,1	103,2	107,4
2015	103,4	102,2	102,8	102,5	102,1	100,1	102,9
2016	101,1	100,7	102,2	104,8	106,3	108,1	101,0

45

Buitenlandse markt

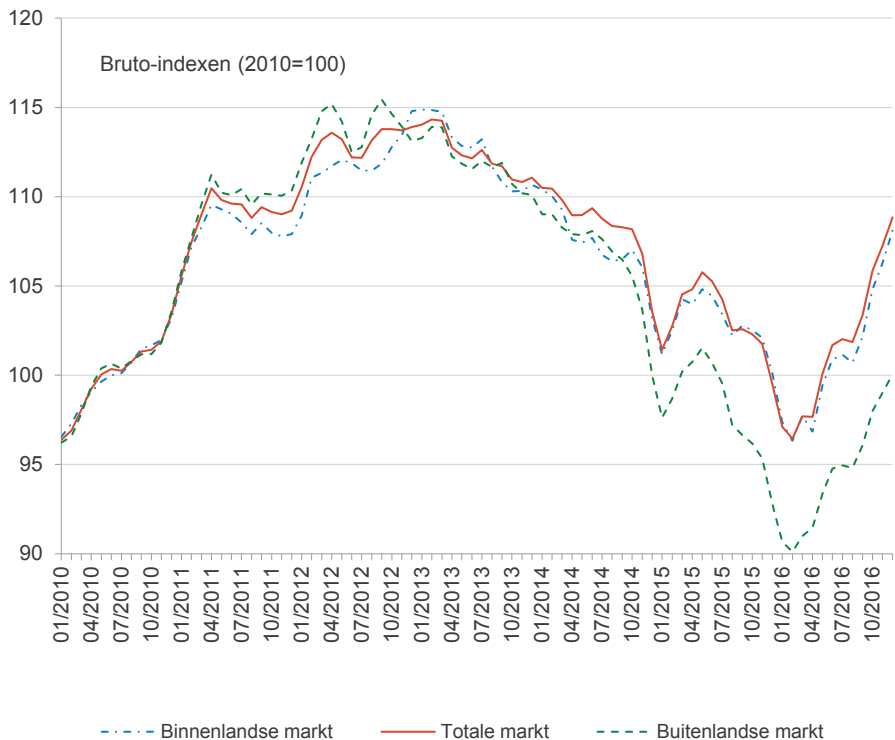
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2012	111,9	113,2	114,8	115,2	114,2	112,5	
2013	113,3	113,9	113,9	112,3	111,9	111,6	
2014	109,0	109,0	108,3	107,9	107,9	108,1	
2015	97,6	98,7	100,2	100,7	101,5	100,7	
2016	90,7	90,1	91,0	91,5	93,4	94,8	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2012	112,8	114,6	115,4	114,6	113,9	113,1	113,9
2013	112,0	111,7	111,9	110,7	110,2	110,1	111,9
2014	107,6	106,9	106,5	105,6	103,7	100,0	106,7
2015	99,5	97,2	96,7	96,2	95,4	92,8	98,1
2016	95,0	94,8	96,1	98,0	99,0	100,1	94,5

Een uitsplitsing van de algemene afzetprijsindex naargelang de bestemming toont een inflatie van -1,8% in 2016 tegenover -4,2% in 2015 op de binnenlandse markt, en een inflatie van -3,6% in 2016 tegenover -8,1% in 2015 op de buitenlandse markt. Dit is mede te wijten aan de prijsevolutie van de energetische producten die, na een dalende trend in 2014-2015, opnieuw een heropleving zien in 2016.

46

De daling van de afzetprijsindexen vanaf 2014 werd veroorzaakt door een daling van de energieprijzen op de internationale markt. Die oorzaak verklaart ook de tegengestelde beweging van de indexen voor de binnenlandse en buitenlandse markt, in combinatie met een prijsstijging voor producten die een laag gewicht hebben op de buitenlandse markt, zoals elektriciteit en gas. De heropleving in 2016 is deels te wijten aan de intermediaire goederen en energetische producten.

Totale industrie zonder bouwnijverheid

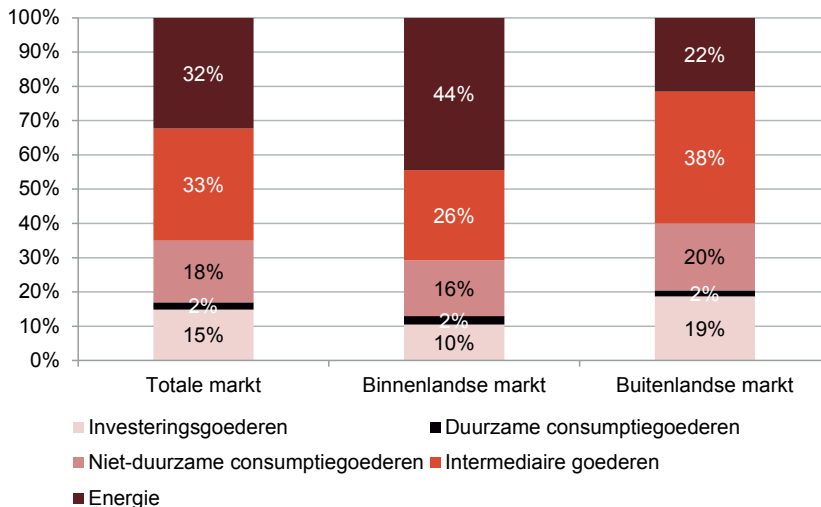

Het gewicht van een economische activiteit in de afzetprijnsindex wordt bepaald door de waarde van de productie en de omzet ervan. Een opsplitsing van de totale industrie (zonder bouwnijverheid) toont dat energie en intermediaire goederen de grootste percentages voor hun rekening nemen.

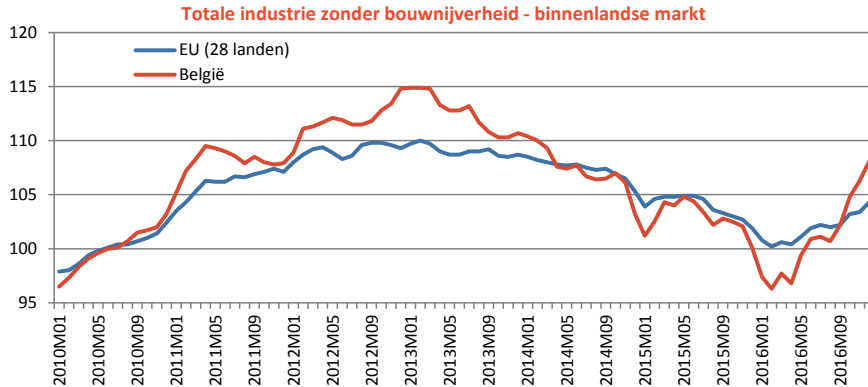
Op de buitenlandse markt is het belang van energie minder uitgesproken – onder andere door het lage gewicht van elektriciteitsproducten - en wint vooral de productie van intermediaire goederen aan terrein ten opzichte van de binnenlandse markt.

48

Belang van de economische activiteiten in de afzetprijnsindex

Wanneer we de afzetprijsindex op de binnenlandse markt vergelijken met die van de Europese Unie, zien we eenzelfde evolutie. Al beweegt de Belgische index meer onder invloed van de energieprijzen. Ook voor de Europese unie is de inflatie negatief en in stijgende lijn: -2,0% tegenover -3,3% in 2015.

Wat is een afzetprijsindex?

De afzetprijsindex voor de industrie (zonder bouwnijverheid), ook wel producentenprijsindex genoemd, is een conjunctuurindicator die de maandelijke evolutie van de transactieprizen van de industriële productie van de economische sectoren in België weerspiegelt.

De index kan de eerste aanwijzing van de inflatiedruk in de economie zijn, maar kan ook de evolutie van de prijzen over langere periodes registreren. De index wordt onder andere gebruikt als deflator van andere economische indicatoren en als basis voor prijsherzieningsclausules in contracten.

De afzetprijsindex voor een specifieke economische activiteit meet de gemiddelde prijsontwikkeling van de in België geproduceerde goederen en aanverwante diensten in de verschillende verwerkingsstadia, voor de binnenlandse en buitenlandse markten.

Een prijsindex meet de procentuele verandering in een verzameling van prijzen doorheen de tijd. Een afzet wordt gedefinieerd als de som van de

opbrengsten van in een periode verkochte goederen of verrichte diensten.

Het verschil met een consumptieprijsindex

De consumptieprijsindex volgt de prijzen die betaald worden door gezinnen voor aangekochte goederen en diensten die representatief zijn voor hun verbruiksgewoonten. Bij de afzetprijsindex wordt er gekeken vanuit het standpunt van de verkoper. De afzetprijsindex volgt de prijzen die de Belgische ondernemers ontvangen voor de goederen die ze produceren.

De afzetprijsindex wordt hoofdzakelijk berekend via een prijzenquête bij ondernemingen die industriële goederen produceren en via enkele administratieve bronnen. De prijs per eenheid van representatieve getuigenproducten wordt voor de verschillende sectoren gevolgd.

Om een prijs vast te stellen, wordt de feitelijke transactieprijs gebruikt (niet de catalogusprijs), zonder btw en andere belastingen, inclusief subsidies of kortingen en wordt er rekening gehouden met alle prijsbepalende kenmerken van de producten, zoals het aantal verkochte goederen en kwaliteitsveranderingen.

Een kettingindex

De afzetprijsindex wordt berekend als een maandelijks kettingindex. In tegenstelling tot een directe index, die de huidige prijzen steeds vergelijkt met een basisjaar, worden de prijzen van de afzonderlijke producten vergeleken met die van de vorige maand. Er wordt een gewogen gemiddelde genomen van de gemiddelde prijsevoluties per onderneming binnen de productgroepen of aggregaten. Dat wordt gebaseerd op de belangrijkheid van een bedrijf binnen de steekproef, bepaald door de waarde van de productie en de omzet.

Die prijsevoluties worden dan toegevoegd aan de index van de vorige maand om zo te kunnen spreken van een index met basisjaar 2010. Dat wil zeggen dat de index het verschil uitdrukt tussen het huidige prijsniveau en het gemiddelde prijsniveau van 2010. Het gebruik van een kettingindex vereenvoudigt de behandeling van nieuwe en verdwijnende producten of ondernemingen alsook kwaliteitsverandering en ontbrekende waarnemingen.

D I Demografie van de ondernemingen

De vijf meest voorkomende sectoren in de populatie btw-plichtigen

In dit hoofdstuk gaat het om btw-plichtige ondernemingen. Het bevat dus niet alle categorieën van ondernemingen. De ondernemingen worden ingedeeld volgens de secties van de NACE Rev.2-classificatie.

52

De in dit rapport onderzochte populatie van btw-plichtigen omvat niet alle categorieën van ondernemingen. De laatste drie jaar neemt de verkoop, handel en herstelling van auto's de poleposition in, op ruime afstand gevolgd door de vrije beroepen en wetschappelijke en technische activiteiten, en door de bouw.

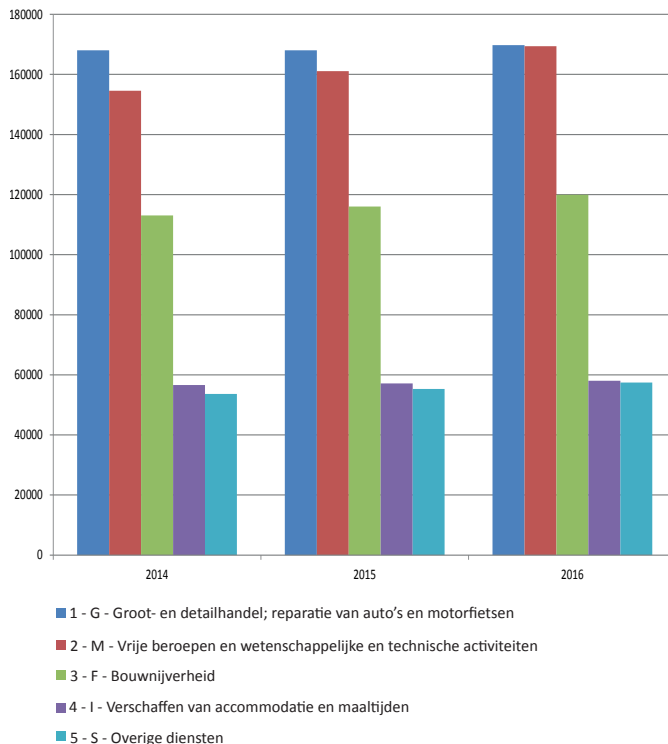
De meeste benamingen van de activiteitensectoren behoeven weinig commentaar, met uitzondering van de secties M en S.

Sectie M omvat het geheel van rechtskundige (notarissen, gerechtsdeurwaarders, juridisch adviseurs) en boekhoudkundige activiteiten (accountants, fiscale experts...), activiteiten eigen aan de hoofdkantoren en van adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer, activiteiten van architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen, speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied, reclamewezen en marktonderzoek, fotografie en vertaal- en tolkactiviteiten. De advocaten zijn sinds 1 januari 2014 onderworpen aan de btw. Dat sectie M in dat jaar aanzienlijk is gestegen ligt dus binnen de verwachtingen. Deze stijging is echter «kunstmatig»: als we de verplichting voor de advocaten om zich als btw-plichtige te laten registreren buiten beschouwing laten is er wel een stijging van de populatie in deze sectie maar in veel kleinere mate dan in eerste instantie waargenomen, ongeveer 1.900 ondernemingen meer ten opzichte van 2013.

In 2016 is de sectie M qua aantal actieve ondernemingen ongeveer even groot als de sector van de Groot- en detailhandel met inbegrip van de reparatie van auto's en motorfietsen. Dit fenomeen is een gevolg van de verplichte inschrijving sinds juni 2016 van bedrijfsleiders, afgevaardigden in het dagelijks bestuur, managers, vereffenaars en leden van het directiecomité die optreden als natuurlijk persoon. Eigenlijk gaat het dus om een kunstmatige verhoging.

Sectie S omvat onder meer de activiteiten van verenigingen: werkgevers- of werknemersorganisaties, professionele, levensbeschouwelijke, politieke of religieuze organisaties of bonden.

Btw-plichtige ondernemingen
Aantal actieve bedrijven in de vijf jaarlijks meest voorkomende sectoren in België

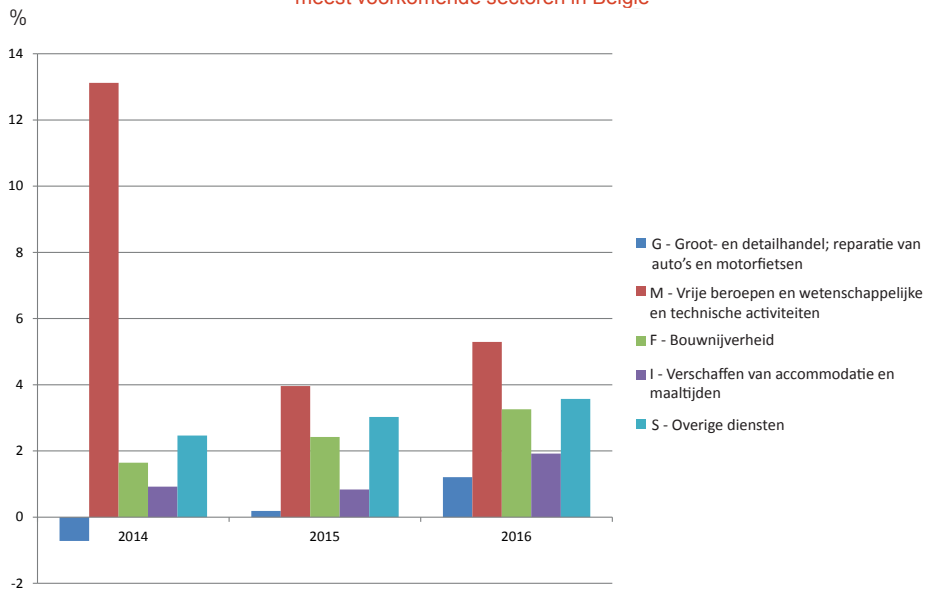

De grafiek hieronder toont het verschil per jaar tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad van ondernemingen voor de vijf activiteitssectoren met het hoogste aantal ondernemingen, uitgedrukt in percentage.

Niet de omvang van de oprichtings- of de stopzettingsgraad wordt hier weergegeven maar alleen het verschil tussen beide.

Btw-plichtigen

Versil tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad in de vijf jaarlijks meest voorkomende sectoren in België

De sectoren met de sterkste groei zijn de wetenschappelijke en technische activiteiten, de bouw en de sector "overige activiteiten en diensten".

Voor de wetenschappelijke en technische activiteiten waren 2014 en 2016 uitzonderlijke jaren aangezien in 2014 de advocaten en in 2016 de bestuurders en managers als "natuurlijke personen" verplicht waren om zich als btw-plichtige te laten registreren, wat een kunstmatige toename van de oprichtingsgraad met zich meebracht.

In de bouw was er een verdubbeling van de groei van het aantal ondernemingen tussen 2014 en 2016 (van 1,6 naar 3,2%).

De netto-oprichtingsgraad in de sector "verschaffen van accommodatie en maaltijden" is bijna verdubbeld tussen 2014 (0,9%) en 2016 (1,9%).

In de handel, verkoop en herstelling van auto's ten slotte werd een dieptepunt bereikt in 2014 (-0,7%). De licht positieve tendens van 2015 maakte plaats voor een positief cijfer van 1,2% in 2016.

Het jaar 2016 bevestigt dus de groei in alle vijf de sectoren.

Werkgelegenheid in de tien meest voorkomende sectoren

De volgende tabellen en grafieken tonen de verdeling van btw-plichtige ondernemingen per grootteklasse op 31 december 2016 voor de tien belangrijkste sectoren.

- De “zeer grote ondernemingen” hebben per definitie meer dan 500 werknemers.
- “Grote ondernemingen” hebben tussen 50 en 499 werknemers.
- “kmo’s” zijn ondernemingen met 1 tot 49 werknemers.

Van de tien sectoren met de meeste ondernemingen in 2016:

- telde 79 % geen enkele werknemer [-0,2 % vergeleken met 2015];
- behoorde 20,5 % tot de kmo’s [-0,2% vergeleken met 2015];
- maakten zeer grote ondernemingen slechts 0,05% uit van de populatie en grote ondernemingen 0,5%.

21,7 % van de werkenden van de geanalyseerde populatie werkt in de groot- en detailhandel en de verkoop en reparatie van auto’s en motorfietsen. 20,9% is werkzaam in vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (+0,4%), en 15,1 % in de bouwsector. Laatstgenoemde sector laat een zeer lichte stijging van 0,05% optekenen ten opzichte van 2015.

In tegenstelling tot de andere sectoren is de industrie vooral vertegenwoordigd in de grootteklassen met het hoogste aantal werknemers. Zo vinden we bijna 36,3% van de totale populatie van de «zeer grote ondernemingen» zoals hierboven gedefinieerd en 31,5% van de ‘grote ondernemingen’ in deze sector terug.

De groot- en kleinhandel in “verkoop en reparatie van auto’s en motorfietsen” is sterker vertegenwoordigd in de minder omvangrijke grootteklassen (kmo). Bij meer dan 50 werknemers neemt het belang van de sector af. Toch vertegenwoordigt de sector nog ongeveer 20,3 % van de ondernemingen met meer dan 500 werknemers en 21,3% van de “grote ondernemingen”.

De bouwsector is minder actief in de omvangrijkste grootteklassen. Ondernemingen in deze sector zijn vooral terug te vinden in de grootteklasse van de kmo’s: zo komt 16,5 % van die grootteklasse uit de bouwsector. De sector omvat echter 11,9 % van de “grote ondernemingen”.

De horeca is dan weer eerder terug te vinden in de kleinere grootteklassen (meestal 1 tot 4 werknemers). De sector omvat 13% van de populatie kmo's in onze top tien. De werkgelegenheid in 2016 in de tien voornaamste sectoren is vergelijkbaar met die in 2015, op enkele kleinere uitzonderingen na die geen commentaar behoeven.

Aantal ondernemingen per grootteklasse volgens sector 2016

	Geen werknemers	Zeer grote onderneming	Grote onderneming	Kmo	Algemeen totaal
G - Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	124.998	76	890	50.937	176.901
M - Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	148.774	25	422	21.018	170.239
F - Bouwnijverheid	95.337	14	495	27.474	123.320
I - Accommodatie en maaltijden	36.485	11	129	21.771	58.396
Overige diensten	48.566	4	91	9.028	57.689
N - Administratieve en ondersteunende diensten	45.945	81	441	8.857	55.324
A - Landbouw, bosbouw en visserij	44.662	0	57	4.240	48.959
C - Industrie	32.597	136	1314	14.531	48.578
J - Informatie en communicatie	38.098	24	240	5.419	43.781
R - Kunst, amusement en recreatie	28.308	3	93	3.355	31.759
Totaal	643.770	374	4.172	166.630	814.946
Representativiteit van de klasse (%)	79,00	0,05	0,51	20,45	100,00

Btw-plichtige, versie van 30-06-2017

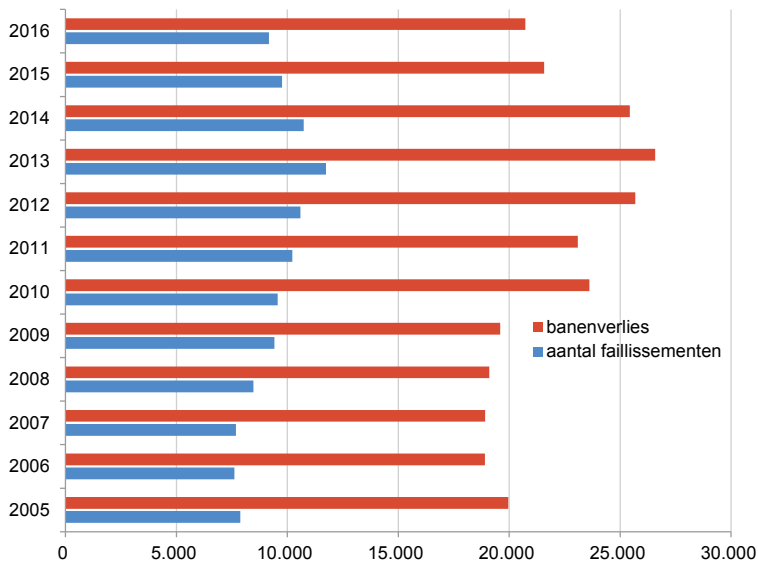
E | Faillissementen

In 2016 gingen er in totaal 9.170 ondernemingen in België failliet. Dat is een daling van 6,1% ten opzichte van 2015. Het aantal verloren banen ten gevolge van een faillissement daalde met 4,0% van 21.575 in 2015 naar 20.729 in 2016.

Er gingen 36 grote en zeer grote bedrijven (met 50 werknemers of meer) failliet in 2016 tegenover 34 in 2015. Het gemiddeld aantal banen dat per faillissement verloren ging is licht toegenomen van 2,21 naar 2,26.

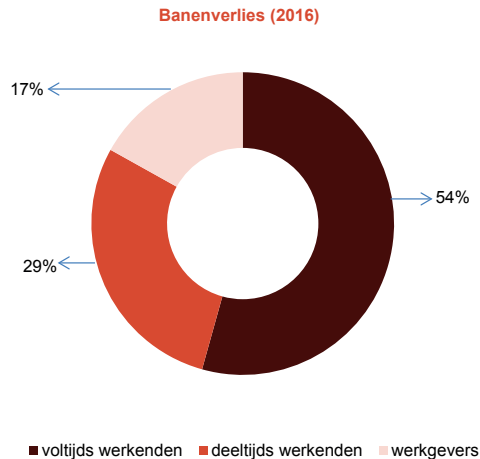
58

Evolutie van het aantal faillissementen en banenverlies

In totaal verdwenen er 11.262 voltijdse (-6,6%) en 5.963 deeltijdse banen (+0,6%). 3.504 loontrekkende werkgevers (-2,6%) verloren hun baan.

Landbouw en visvangst kenden de sterkste daling van het aantal faillissementen. Dit aantal daalde van 104 naar 76 eenheden (-27,0%). Het aantal faillissementen is ook sterk gedaald bij extractieve bedrijven, in de energiesector en in de verwerkende nijverheid met 426 faillissementen (-16,1%) , de bouwsector met 1.578 (-11,2%), de transportsector en andere diensten met 2.764 (-8,7%). In de horeca is het aantal faillissementen gestegen van 1.843 naar 1.951 (+5,9%).

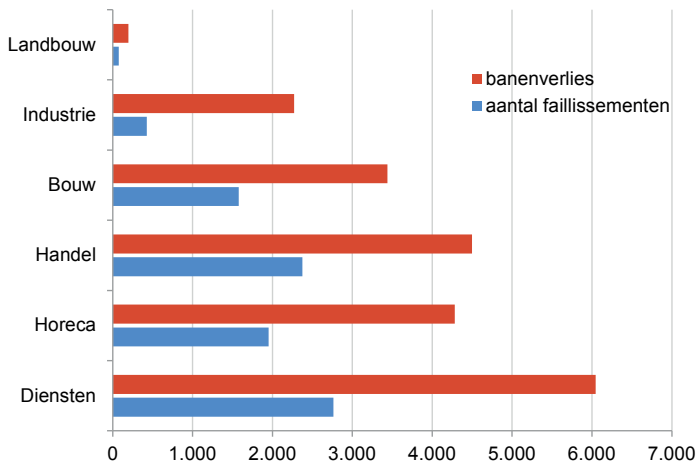

Faillissementen en banenverlies volgens sector in 2016

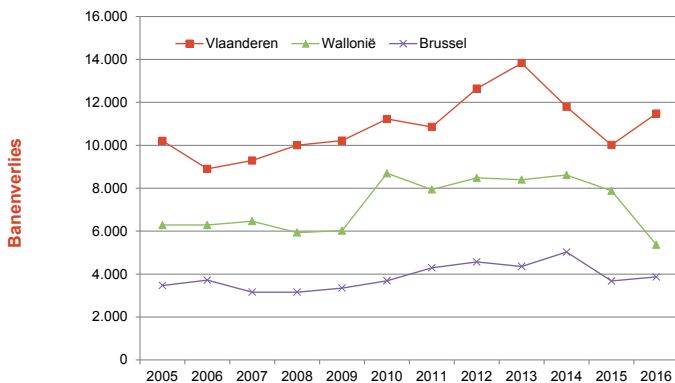
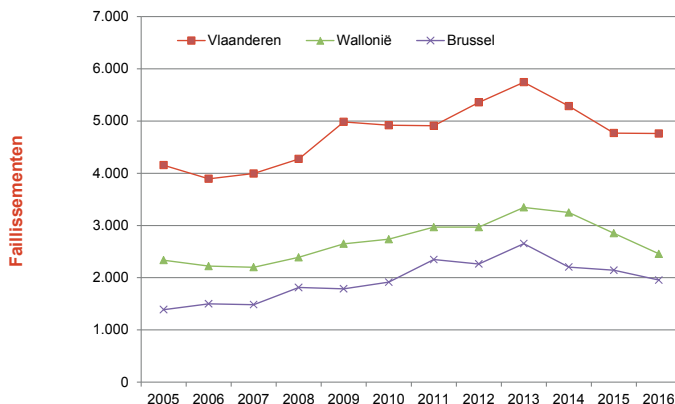
	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Landbouw	76	195	2,6
Industrie	426	2.271	5,3
Bouwnijverheid	1.578	3.439	2,2
Handel	2.375	4.497	1,9
Horeca	1.951	4.281	2,2
Diensten	2.764	6.046	2,2
Niet-bepaalde activiteiten	2	1	0,5

60

Faillissementen en banenverlies (2016)

Het Waals Gewest heeft de grootste daling van het aantal faillissementen opgetekend (2.456 ; -13,9 %). In Vlaanderen blijft het aantal faillissementen quasi stabiel (4.760 ; -0,2%), terwijl er in Brussels Hoofdstedelijk Gewest een daling werd waargenomen (1.954 ; -8,8%).

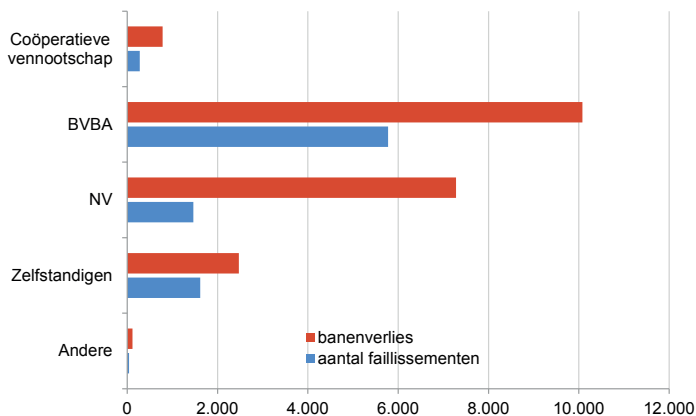
Een opsplitsing van de faillissementen volgens rechtsvorm toont dat door hun grote aantallen bvba's bij de meerderheid van de faillissementen betrokken zijn. Het jobverlies per faillissement is echter het grootst bij de naamloze vennootschappen (nv).

Faillissementen volgens rechtsvorm (2016)

	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Coöperatieve vennootschap	278	784	2,8
Zelfstandigen	1.615	2.473	1,5
Nv	1.463	7.279	5,0
Bvba	5.776	10.078	1,7
Andere	38	115	3,0

62

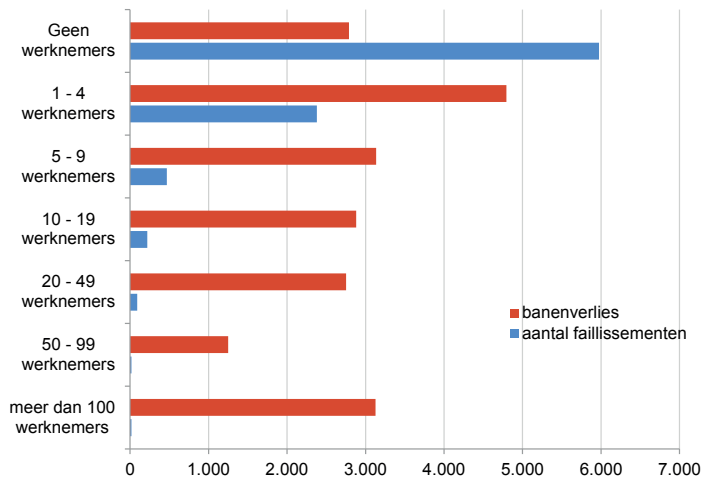
Faillissementen volgens rechtsvorm (2016)

Het laatste jaar zijn 18 ondernemingen van meer dan 100 werknemers failliet gegaan, tegenover 9 in 2015. Er wordt daarentegen een sterke daling van het aantal faillissementen waargenomen met 50-99 en 20-49 werknemers (-28% en -20%).

Zoals in 2015 ging meer dan de helft van de banen (51,7%) verloren bij faillissementen van ondernemingen met minder dan 10 werknemers.

Faillissementen en banenverlies volgens grootteklasse (2016)

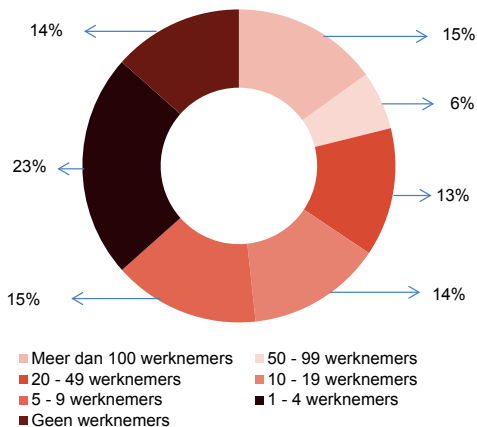

Faillissementen en banenverlies: evolutie 2015-2016

	Faillissementen	Banenverlies
Meer dan 100 werknemers	+100,0%	+66,4%
50-99 werknemers	-28,0%	-28,9%
20-49 werknemers	-20,0%	-20,1%
10-19 werknemers	+0,5%	-3,3%
5-9 werknemers	-5,6%	-5,3%
1-4 werknemers	-13,6%	-12,3%
Geen werknemers	-2,7%	+1,8%

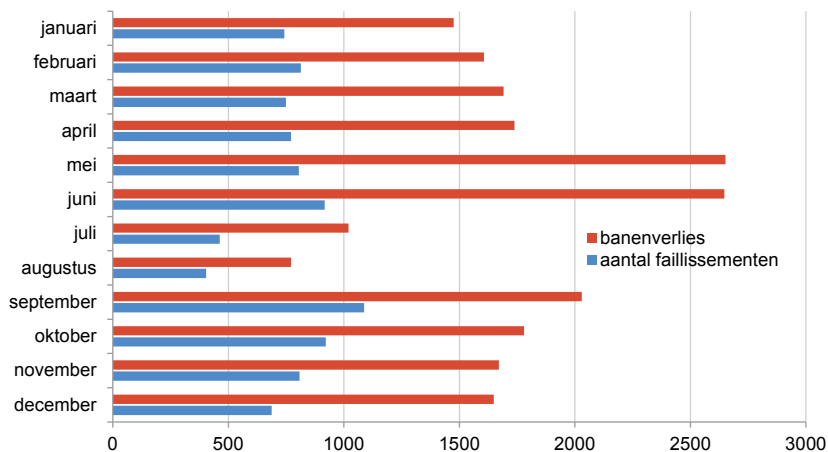
64

Banenverlies volgens grootteklasse (2016)

In 2016 gingen in de maand september de meeste ondernemingen failliet, namelijk 1.088.

Faillissementen en banenverlies per maand (2016)

F I Structuur van de ondernemingen

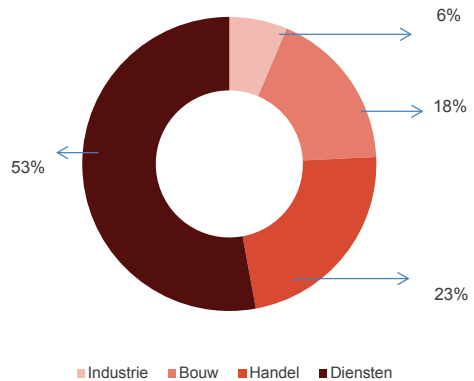
66

De jaarlijkse structurele ondernemingsstatistieken beschrijven de structuur, het beleid en de prestaties van de ondernemingen volgens hun economische activiteit. Ze brengen de niet-financiële marktgerichte economie in beeld, meer bepaald de industrie, de bouw, de handel en heel wat dienstenactiviteiten. De structurele ondernemingsstatistieken zijn gebaseerd op enquêtegegevens en administratieve gegevens uit een steekproef van ondernemingen. Grote ondernemingen worden jaarlijks exhaustief ondervraagd.

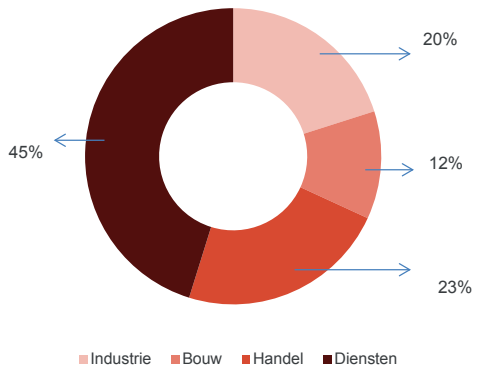
De Belgische niet-financiële marktgerichte economie telde in 2014 593.421 ondernemingen en 2.744.636 werkzame personen. 53% van alle ondernemingen en 45% van de werkzame personen zijn terug te vinden in de dienstensector.

De handel is de tweede grootste sector zowel qua aantal ondernemingen (23%) als qua tewerkstelling (23%).

Ondernemingen (2014)

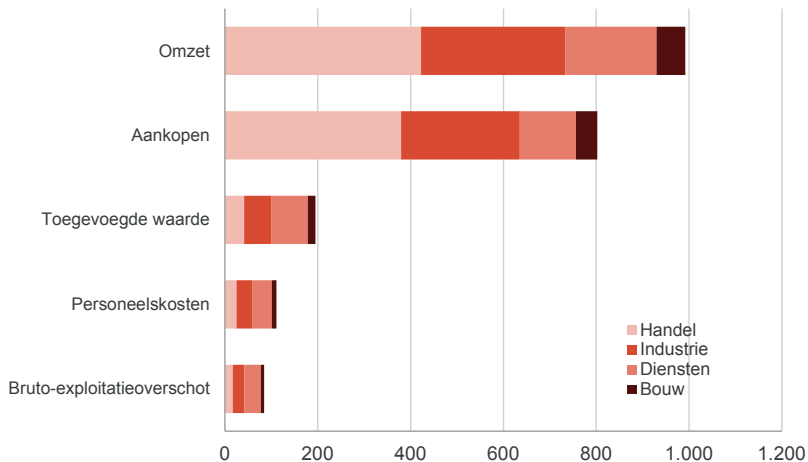
Werkzame personen (2014)

De industrie is de kleinste sector op het vlak van aantal ondernemingen (6%) maar niet op het vlak van het aantal werkzame personen (20%). In de industriële sector werken er per onderneming gemiddeld meer personen dan in andere sectoren, namelijk 14,6. Voor de handel is dat 4,6, voor diensten 4,0 en voor bouwondernemingen 3,0.

De totale waarde van de omzet en de aankopen is het grootst voor de handel (respectievelijk 423 en 380 miljard euro), terwijl de dienstensector de grootste toegevoegde waarde, personeelskosten en het grootste bruto-exploitationsoverschot vertegenwoordigt (respectievelijk 78 miljard euro, 43 miljard euro en 36 miljard euro). Voor al die indicatoren is het aandeel van de bouwsector het kleinst.

Omzet, aankopen, toegevoegde waarde, personeelskosten en bruto-exploitationsoverschot, per sector in 2014 (in miljard €)

Aankopen omvatten de waarde van alle goederen en diensten die zijn gekocht voor wederverkoop of voor verbruik in het productieproces.

De omzet omvat de totale waarde van de marktverkoop van goederen en diensten aan derden.

De toegevoegde waarde komt ongeveer overeen met het verschil tussen de omzet en de aankopen.

De personeelskosten komen overeen met de beloning die de werkgever uitkeert aan werknemers voor het werk dat ze verricht hebben, inclusief daarop betaalde belastingen en sociale premies.

Het bruto-exploitatieoverschot wordt verkregen door van de toegevoegde waarde de personeelskosten af te trekken. Het is dus het overschot dat voortvloeit uit de bedrijfsactiviteiten na betaling van de ingezette arbeid. Het gaat om het saldo dat beschikbaar is om belastingen te betalen, de huidige investeerders te belonen (rente of dividend) en nieuwe investeringen te financieren.

De totale waarden voor de toegevoegde waarde en de personeelskosten worden vaak gelinkt aan werkgelegenheidsindicatoren, die worden uitgedrukt per capita. Personeelskosten worden gelinkt aan het aantal werknemers, toegevoegde waarde aan het aantal werkzame personen. Het aantal werkzame personen omvat zowel werknemers als niet-betaalde werkzame personen zoals werkzame vennoten, niet-betaalde meewerkende gezinsleden, enzovoort.

De toegevoegde waarde per werkzame persoon is gemiddeld 71.000 euro, gaande van 28.000 euro voor onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging tot 198.000 euro voor energie, water en afvalverwerking. De dienstensector is op dat vlak bijzonder divers: de hoogste toegevoegde waarde per persoon is terug te vinden in de sector "informatica, media en telecom", de laagste toegevoegde waarde per persoon in de sector "onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging". Ook in de industrie is er een grote diversiteit qua toegevoegde waarde per werkzame persoon, met een hoge toegevoegde waarde in de sector "chemie, rubber en kunststoffen" en een lage toegevoegde waarde in de sector "houtindustrie en vervaardiging van meubels".

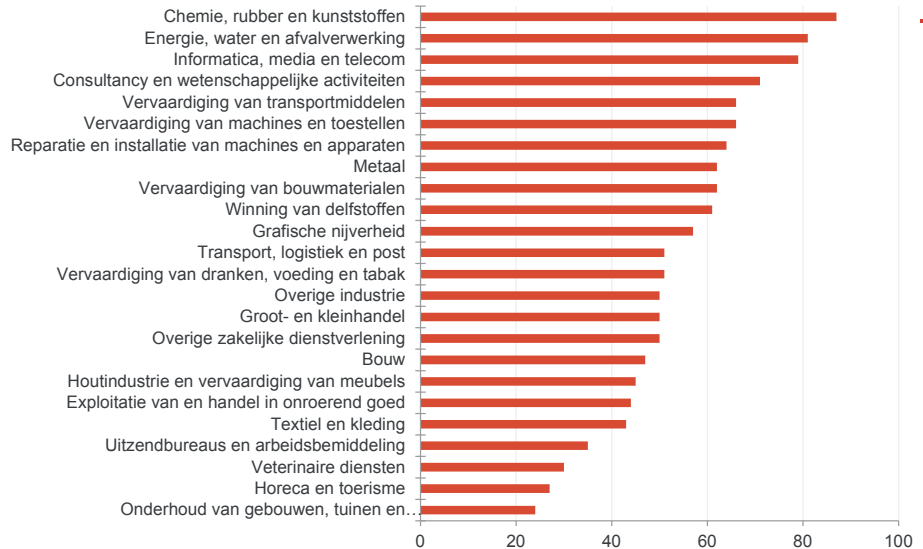
De gemiddelde personeelskosten zijn het laagst voor de sector "onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging" (24.000 euro) en het hoogst voor de sector "chemie, rubber en kunststoffen" (87.0000 euro), met een gemiddelde van 52.000 euro per werknemer. Wat opvalt, is dat sectoren met een hoge toegevoegde waarde per werkzame persoon meestal ook hoge personeelskosten hebben, en vice versa.

Toegevoegde waarde per werkzame persoon (in 1.000 €) (2014)

70

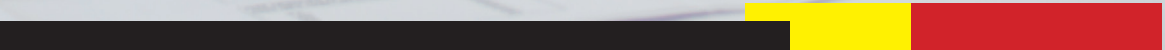
Personeelskosten per werknemer (in 1.000 euro) (2014)

*Vastgoed
en bouw*

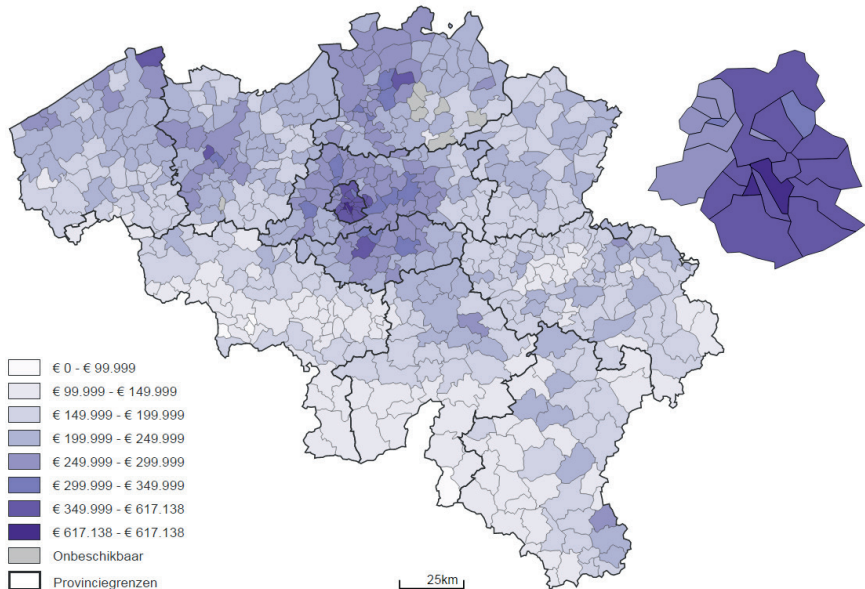
A | Vastgoedprijzen

In 2016 kostte een woonhuis gemiddeld 212.441 euro. Voor een villa moest 349.823 euro neergeteld worden. Een doorsnee appartement was voor 221.412 euro te krijgen. Sinds 1975 is de gemiddelde verkoopprijs van een gewoon woonhuis toegenomen met factor 11,3, terwijl het algemene prijsniveau (consumptieprijsindex) over die periode is toegenomen met factor 3,7. Met andere woorden, in de laatste 41 jaar zijn gewone woonhuizen ongeveer 3 keer zo snel in waarde gestegen als de prijzen van de producten die in de korf van de consumptieprijsindex zitten.

74

Transacties en gemiddelde prijzen van de verkoop van vastgoed						
	1975	2000	2005	2010	2015	2016
Gewone woonhuizen						
- aantal transacties	51.561	69.082	69.247	65.785	52.980	59.786
- gemiddelde prijs (€)	18.765	79.661	131.952	181.015	204.343	212.441
Villa's, bungalows, landhuizen						
- aantal transacties	2.696	7.977	16.645	17.769	15.719	17.510
- gemiddelde prijs (€)	67.074	266.927	262.650	319.644	342.290	349.823
Appartementen, flats, studio's						
- aantal transacties	16.081	30.047	33.033	44.541	37.290	37.547
- gemiddelde prijs (€)	30.011	88.943	141.301	189.799	220.446	221.412
Bouwgronden						
- aantal transacties	49.002	27.175	26.942	19.853		
- gemiddelde prijs (€/m ²)	8,8	38,5	71,3	102,7		

Verkoop gewone woonhuizen in 2016 - gemiddelde prijs

75

De kaart hierboven visualiseert de gemiddelde prijzen voor gewone woonhuizen per gemeente tijdens het volledige jaar 2016: hoe donkerder de kleur, hoe hoger de gemiddelde prijs. In het Vlaams Gewest is de duurste gemeente Kraainem, met gemiddeld 405.868 euro voor een gewoon woonhuis. De goedkoopste Vlaamse gemeente is Vleteren (127.417 euro). In het Waals Gewest is de duurste gemeente Lasne (371.712 euro) en de goedkoopste gemeente Colfontaine (90.131 euro). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is Elsene de duurste gemeente (618.876 euro) en Sint-Jans-Molenbeek de goedkoopste, met 253.849 euro.

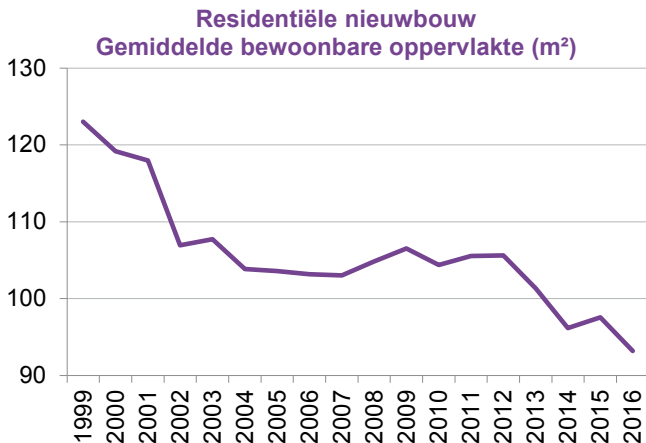
B I Bouwvergunningen

Het aantal uitgereikte bouwvergunningen voorspelt de toekomstige bouwactiviteit.

In 2016 was er bij de nieuwbouw een stijging van 4,4% voor de eengezinswoningen en van 16,7% voor de appartementen. Renovatie van woongebouwen kent een afname van 3,1%.

Bij niet-woongebouwen is er een afname van nieuwbouw [-3,6%] en een stijging van het aantal renovaties [+2,9%].

De gemiddelde bewoonbare oppervlakte van de residentiële nieuwbouwwoningen blijft verder afnemen.

Bouwvergunningen						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A. Nieuwbouw						
Woongebouwen						
Aantal woongebouwen	23.632	24.774	23.862	25.553	21.920	23.052
- Brussels Hoofdst. Gewest	183	226	234	272	215	196
- Vlaams Gewest	16.025	17.213	16.928	18.798	15.518	16.817
- Waals Gewest	7.424	7.335	6.700	6.483	6.187	6.038
Aantal woningen	44.360	46.813	49.141	54.903	46.187	51.529
- Aantal eengezinswoningen	20.987	21.976	21.065	22.277	19.139	19.973
- Aantal appartementen	23.373	24.837	28.076	32.626	27.048	31.556
Gemiddelde bewoonbare oppervlakte per woning (m ²)	106	106	101	96	98	97
Niet-woongebouwen						
Aantal niet-woongebouwen	4.593	4.536	4.461	4.475	4.277	4.120
B. Renovatie						
Aantal verbouwingen van woongebouwen	27.017	26.561	27.280	27.437	28.174	27.306
Aantal verbouwingen van niet-woongebouwen	5.185	4.914	4.730	4.652	5.095	5.245

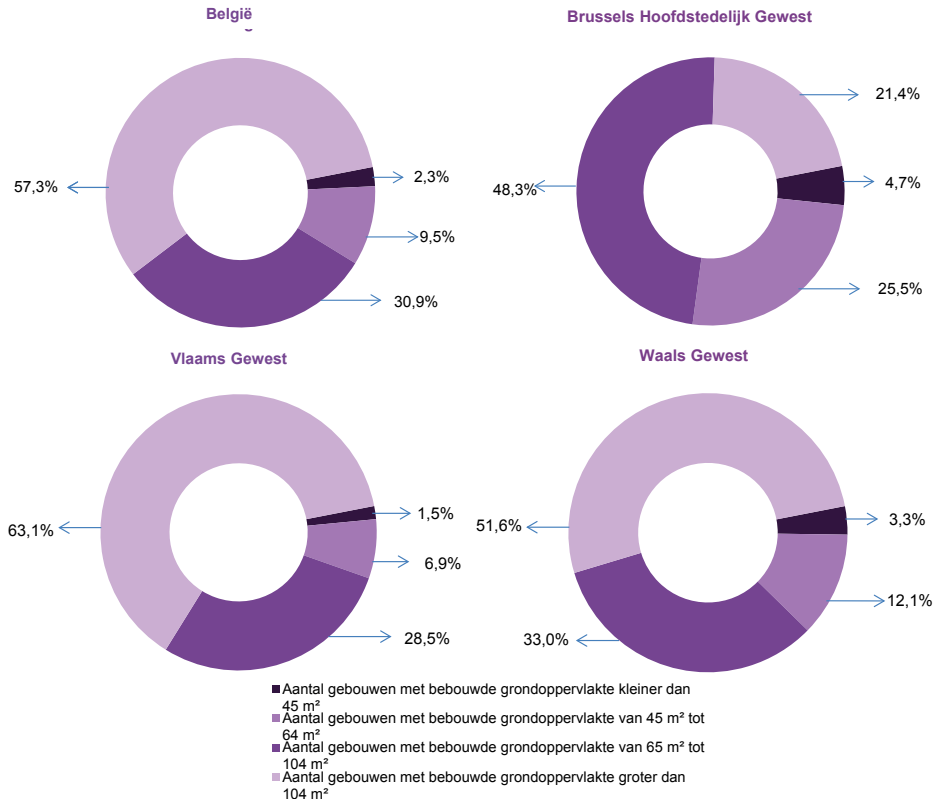
C I Inventaris van de gebouwen in België

België telde op 1 januari 2016 4.491.496 gebouwen. Sinds 1995 is het aantal gebouwen in België met 12,5% gestegen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 21% toegenomen tot 5.360.730. In het Vlaams Gewest zijn er 22,3% meer woningen en 13,3% meer gebouwen. In het Waals Gewest zijn er 21,1% meer woningen en 12,8% meer gebouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt de toename van het aantal gebouwen in vergelijking met de twee andere gewesten lager uit (0,8%), maar het woningenbestand is er wel met 14% toegenomen.

Gebouwenpark, België en gewesten (2015)				
	Brussels Hoofdst. Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	België
Aantal gebouwen	194.412	2.648.325	1.648.759	4.491.496
Aantal gebouwen opgericht na 1981	12.152	795.930	328.021	1.136.103
Aantal gebouwen met bebouwde grondopervlakte kleiner dan 45 m ²	6.803	33.557	43.471	83.831
Aantal gebouwen met bebouwde grondopervlakte van 45 m ² tot 64 m ²	36.961	151.784	160.827	349.572
Aantal gebouwen met bebouwde grondopervlakte van 65 m ² tot 104 m ²	70.054	624.357	438.115	1.132.526
Aantal gebouwen met bebouwde grondopervlakte groter dan 104 m ²	31.079	1.384.646	684.836	2.100.561
Aantal gebouwen uitgerust met centrale verwarming of airconditioning	119.121	1.681.869	848.907	2.649.897
Aantal woonegelegenheden	567.330	3.118.032	1.675.368	5.360.730

De leeftijd van de gebouwen verschilt sterk van gewest tot gewest. In Vlaanderen is 30,1% van de gebouwen na 1981 opgetrokken, terwijl dat in Wallonië 19,9% bedraagt en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest slechts 6,3%.

Gebouwenpark volgens bebouwde grondoppervlakte (2016)

● ● ● ● ● *Mobiliteit
en vervoer*

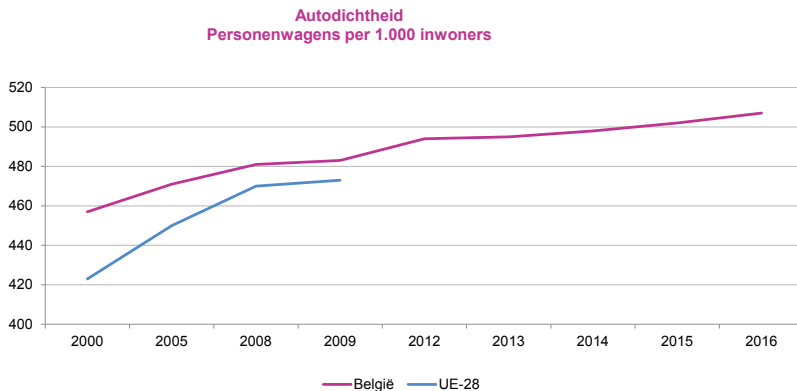

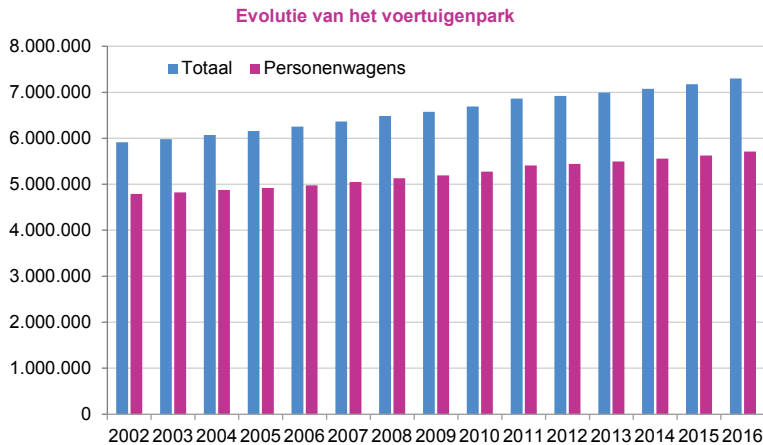
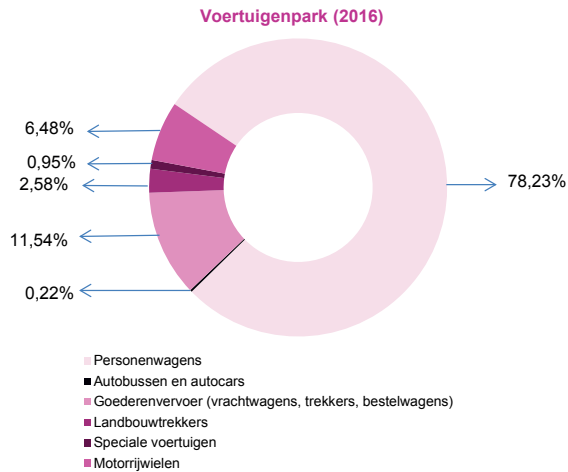
A | Voertuigen

Vergeleken met 2002 is het totale voertuigenpark – inclusief motorrijwielen – in 2016 gestegen met 23,5% en het aantal personenwagens met 19,3%. In vergelijking met 1 augustus 2015 is het totale voertuigenpark en het aantal personenwagens licht gestegen (respectievelijk +1,8% en +1,6%).

In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. In 2016 is dat één wagen per 1,97 inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Op 25 jaar tijd is de autodichtheid met bijna 30 % gestegen. De autodichtheid in België is lichtjes hoger dan het Europese gemiddelde en sluit aan bij de cijfers van onze buurlanden.

82

Grootte van het voertuigenpark

Op 1 augustus van het jaar	2002	2010	2015	2016	Evolutie 2016/2002	Evolutie 2016/2015
Totaal voertuigenpark	5.913.747	6.689.065	7.175.062	7.301.766	+23,5%	+1,8%
Personenwagens	4.787.359	5.276.283	5.623.579	5.712.061	+19,3%	+1,6%
Autobussen en autocars	14.769	16.226	16.094	16.040	+8,6%	-0,3%
Voertuigen voor goederenvervoer	540.637	690.837	770.508	796.930	+47,4%	+3,4%
Trekkers	46.789	46.673	44.851	45.749	-2,2%	+2,0%
Landbouwtrekkers	162.687	177.989	186.334	188.122	+15,6%	+1,0%
Speciale voertuigen	55.996	62.142	67.910	69.538	+24,2%	+2,4%
Motorrijwielen	305.510	418.915	465.786	473.326	+54,9%	+1,6%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	2,150	2,076	1,99	1,97	-8,4%	-1,0%

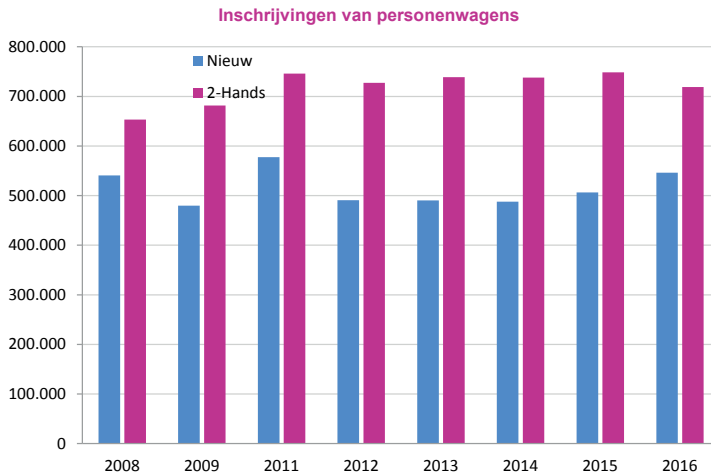
84

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van die categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

Na een stijging in 2010 en 2011 kenden de inschrijvingen van nieuwe voertuigen een terugval tussen 2012 en 2014 maar vanaf 2015 was er opnieuw een stijgende trend te zien.

Voor nieuwe voertuigen was er sprake van een stijging in het aantal inschrijvingen in 2016 voor de meeste categorieën ten opzichte van 2015. Enkel autobussen en autocars lieten in 2016 een daling optekenen.

De inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen zijn de laatste jaren vrij stabiel gebleven voor de verschillende voertuigcategorieën, uitgezonderd voor autobussen, autocars en landbouwtrekkers.

Inschrijvingen motorvoertuigen

	2002	2015	2016	Evolutie 2016/2002	Evolutie 2016/2015
Inschrijvingen nieuwe voertuigen	556.854	602.857	654.605	+17,6%	+8,6%
Personenwagens	472.830	506.284	546.142	+15,5%	+7,9%
Autobussen en autocars	1.080	925	714	-33,9%	-22,8%
Voertuigen voor goederenvervoer	53.322	64.853	72.173	+35,4%	+11,3%
Trekkers	4.649	4.781	5.872	+26,3%	+22,8%
Landbouwtrekkers	3.419	3.185	3.689	+7,9%	+15,8%
Motorrijwielen	21.554	22.829	26.015	+20,7%	+14,0%
Inschrijvingen van tweedehands voertuigen	776.377	868.308	836.459	+7,7%	-3,7%
Personenwagens	688.134	748.447	718.856	+4,5%	-4,0%
Autobussen en autocars	864	802	1128	30,6%	+40,6%
Voertuigen voor goederenvervoer	76.953	101.930	102.792	+33,6%	+0,8%
Trekkers	4.359	3.824	4.150	-4,8%	+8,5%
Landbouwtrekkers	6.067	13.305	9.533	+57,1%	-28,4%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen. Motorrijwielen zijn niet inbegrepen bij de tweedehandsvoertuigen.

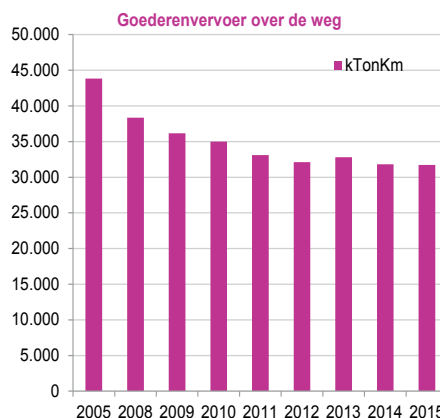
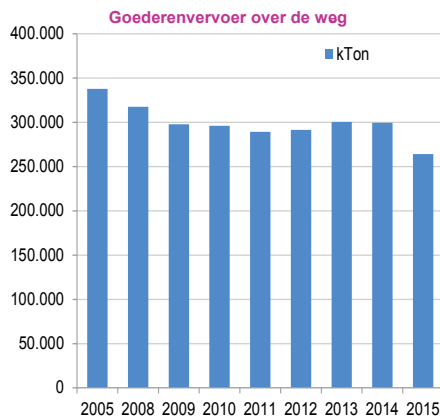
B | Goederenvervoer over de weg

Het goederenvervoer over de weg door voertuigen die in België zijn ingeschreven – vrachtwagens en trekkers met minstens 1 ton nuttig laadvermogen – daalde vanaf 2000 voor het aantal vervoerde ton en voor de gepresteerde tonkilometers.

Ten opzichte van 2014 daalde het aantal vervoerde ton in 2015 (-11,8%) en het aantal tonkilometer lichtjes (-0,2%). Vergeleken met 2001 was er in 2015 respectievelijk een daling van 31,7% en 40,3%.

Goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen

	Eenheid	2001	2005	2013	2014	2015	2015/ 2014	2015/ 2001
Ton	1.000 t	386.380	337.863	300.563	299.423	263.991	-11,8%	-31,7%
Tonkm	mln tkm	53.158	43.846	32.795	31.808	31.729	-0,2%	-40,3%

C | Zeevaart

Zeevaart						
	2011	2012	2013	2014	2015	2015 /2014
Binnengekomen zeeschepen (a)	28.306	26.795	25.000	24.540	24.806	1,07%
Vertrokken zeeschepen (a)	29.262	27.649	25.439	25.503	25.770	1,04%
Ladingen (x 1.000 t)	102.543	101.789	104.157	111.544	112.468	0,82%
Lossingen (x 1.000 t)	128.375	120.705	122.724	125.515	128.715	2,49%
Ontscheepte passagiers (x 1.000)	243	229	236	219	245	10,61%
Ingescheepte passagiers (x 1.000)	254	237	232	218	245	11,02%

(a) : Inclusief extracommunautaire doorvoer.

De zeevaart blijft een belangrijke sector voor ons land en een indicator voor de toestand van de economie. In 2009 werd de economische crisis zwaar gevoeld, maar in 2010 en 2011 volgde er een herstel. Na een dipje in 2012 namen de volumes sindsdien jaarlijks toe.

Het passagiersvervoer (cruisepassagiers niet inbegrepen) is jarenlang sterk achteruit gegaan maar kent de laatste jaren een stagnatie en zelfs terug een lichte vooruitgang in 2015.

D | Verkeersongevallen

In 2016 werden er 40.096 verkeersongevallen met slachtoffers geteld, met een totaal van 51.827 slachtoffers. 637 mensen verloren het leven binnen de 30 dagen na het ongeval. Dat betekent een daling van 13% van het aantal overlijdens, van 0,5% in het aantal ongevallen en van 1,4% in het aantal slachtoffers, vergeleken met de resultaten van 2015.

Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners

	1998	2005	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	123	93	51	51	52	
België	147	104	64	65	65	57
Duitsland	95	65	42	42	43	
Frankrijk	153	85	53	53	54	
Luxemburg	135	102	65	64	64	
Nederland	68	46	34	28	31	
Verenigd Koninkrijk	61	56	28	29	28	

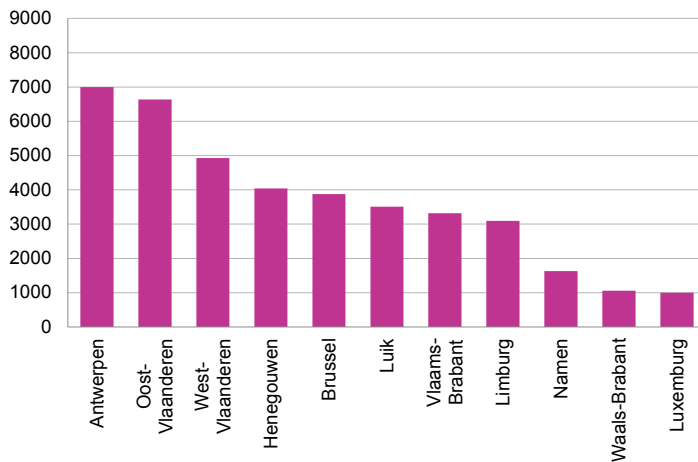
Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers

	1998	2005	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	58.982	45.346	25.938	25.900	26.000	
België	1.500	1.089	724	727	732	637
Duitsland	7.792	5.361	3.339	3.377	3.459	
Frankrijk	8.920	5.318	3.268	3.384	3.461	
Luxemburg	57	46	45	35	36	
Nederland	1.066	750	570	477	531	
Verenigd Koninkrijk	3.581	3.336	1.770	1.854	1.806	

Bron: Europese Commissie.

Het aantal zwaar- en lichtgewonden daalde met respectievelijk 2,3% en 1,2%. Wat betreft het aantal zwaargewonden in 2016 registreren we minder ongevallen met zwaargewonden ten opzichte van 2015 (-3,5% in België, -13,5% in Brussel, -0,6% in Vlaanderen en -9,3% in Wallonië).

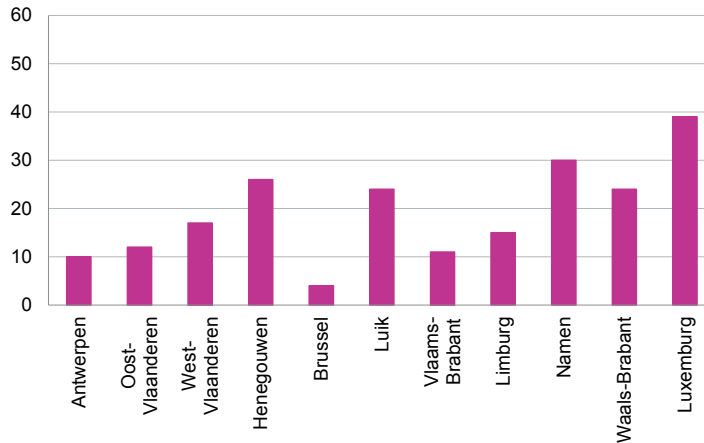
Aantal verkeersongevallen per provincie 2016

Er bestaat een sterke schommeling van het aantal ongevallen volgens de plaats. De provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen kennen een hoger aantal ongevallen.

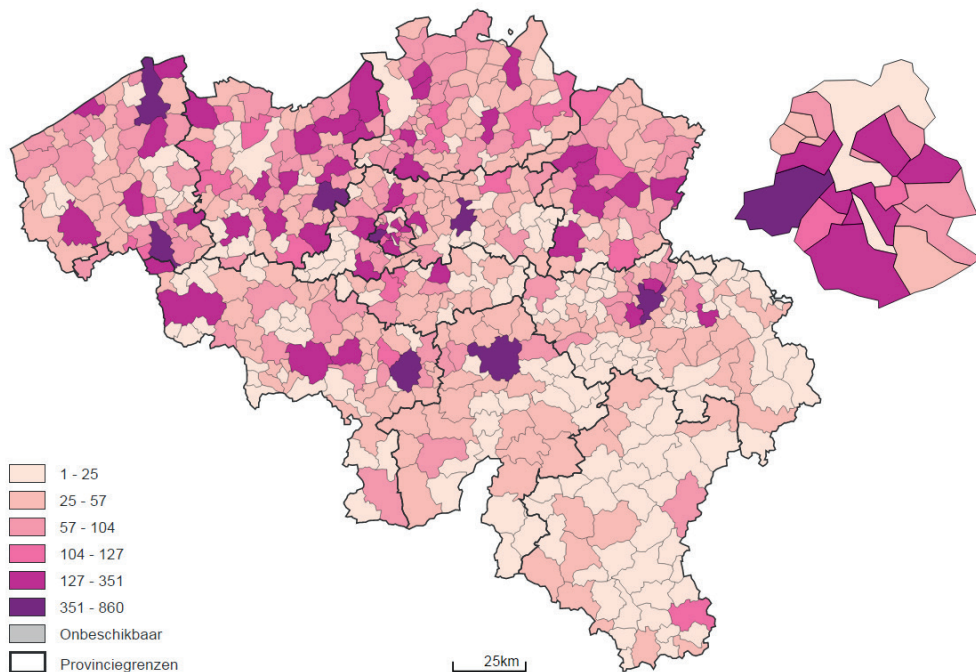
De provincies Henegouwen, Namen en Luxemburg vallen dan weer op door de ernst van de ongevallen en een groter aantal overlijdens per duizend ongevallen.

Aantal doden per duizend verkeersongevallen per provincie 2016

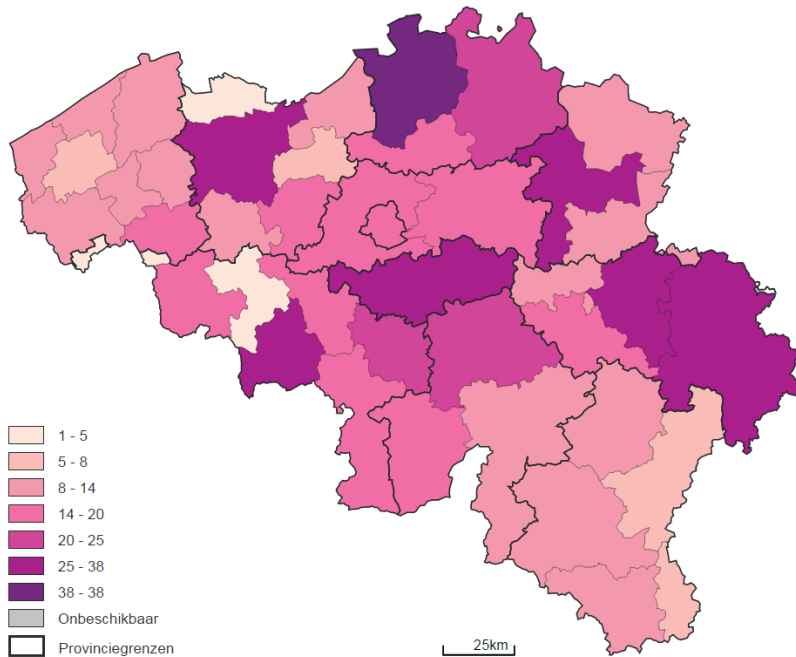

Verkeersongevallen per gemeente in 2016

92

Aantal doden 30 dagen per arrondissement in 2016

Samenleving

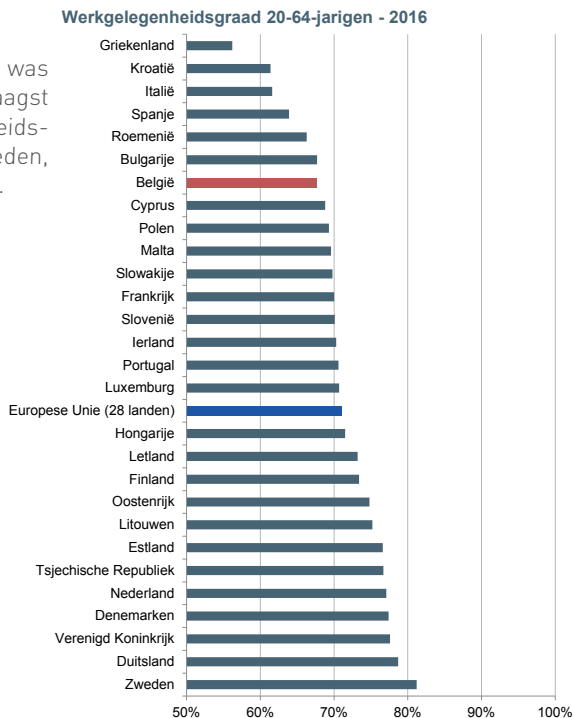

A | Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad

In 2016 was in België 67,7% van de 20 tot 64-jarigen aan het werk. De Belgische werkgelegenheidsgraad ligt daarmee lager dan het Europese gemiddelde dat 71,1% bedraagt.

96

In Griekenland, Kroatië en Italië was de werkgelegenheidsgraad het laagst terwijl de hoogste werkgelegenheidsgraden werden waargenomen in Zweden, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Bron: Eurostat.

De werkgelegenheidsgraad verschilt sterk naargelang de leeftijdsgroep. Bij jongeren van 15 tot en met 24 jaar ligt hij met 22,7% het laagst. Van alle personen van 25 tot en met 49 jaar is ongeveer 80% aan het werk.

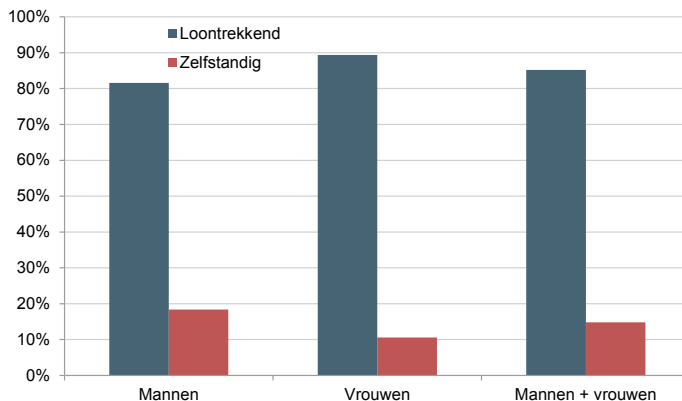
In de leeftijdsgroep van 50 tot en met 64 jaar werkt 56,6%. De laatste 10 jaar is de werkgelegenheidsgraad van 50-64-jarigen sterk gestegen.

Werkgelegenheidsgraad naar leeftijdsgroep				
	2005	2010	2015	2016
15-24 jaar	27,3%	25,2%	23,4%	22,7%
25-49 jaar	80,1%	81,2%	79,2%	79,7%
50-64 jaar	45,8%	50,9%	55,5%	56,6%
Totaal (15-64 jaar)	61,1%	62,0%	61,8%	62,3%

Van het totaal aantal personen met een job in België (meer dan 4,59 miljoen) werken 3.906.000 personen als loontrekkende en 680.000 als zelfstandige.

Mannen werken vaker als zelfstandige dan vrouwen: 18,4% van de werkende mannen is zelfstandig tegenover 10,6% van de vrouwen. In absolute cijfers zien we dat bijna dubbel zoveel mannen een zelfstandige job hebben dan vrouwen. Het gaat concreet om 455.000 mannen en 226.000 vrouwen.

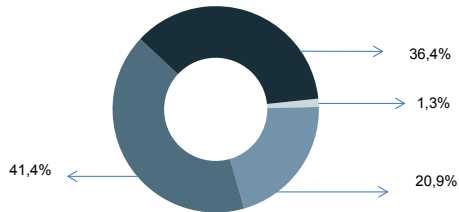
Loontrekkenden en zelfstandigen in België (2016)

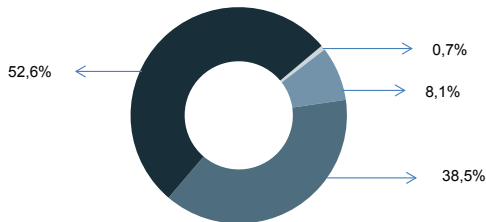
Werkgelegenheid per sector

De tertiaire of dienstensector telt het grootste aantal werkende personen. In 2016 had 41,4% van alle werkenden een job in de dienstensector. Ook de quartaire of non-profitsector is populair, met 36,4% van de totale werkgelegenheid. Ruim 1 werkende op 5 werkt in de secundaire of productiesector en amper 1,3% in de landbouw of visserij (primaire sector).

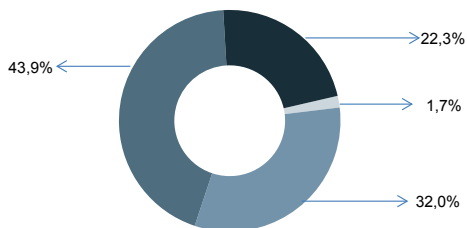
Mannen + vrouwen

Vrouwen

Mannen

De verdeling van de werkende bevolking volgens sector verschilt sterk naargelang het geslacht. Vrouwen treffen vaker dan mannen aan in de quataire sector. Meer dan de helft van de werkende vrouwen is er tewerkgesteld. Het gaat onder andere om jobs in de gezondheidszorg, onderwijs en openbaar bestuur.

Daarnaast vinden we 38,5% van de werkende vrouwen in de dienstensector. In jobs in de landbouw en de industrie zijn minder vrouwen tewerkgesteld dan mannen.

43,9% van de mannen met een job werkt in de dienstensector. Op de tweede plaats komt de productiesector met een aandeel van 32%. Die productiesector is veel belangrijker bij mannen dan bij vrouwen. Anderzijds vinden we mannen veel minder vaak dan vrouwen terug in de non-profit-sector. Minder dan 2% van de werkende mannen werkt in de landbouw of visserij.

- primaire sector
- secundaire sector
- tertiaire sector
- quartaire sector

De meest voorkomende beroepen in België zijn administratief medewerkers (algemeen), verkopers en verkoopsassistenten, schoonmakers in hotels, kantoren en dergelijke, huishoudelijke hulpen en schoonmakers bij gezinnen, en leraren in algemene vakken in het secundair onderwijs.

Bij mannen komt een job als vrachtwagenchauffeur het vaakst voor. Bij vrouwen treffen we het meest het beroep van huishoudelijke hulp en schoonmaakster in particuliere huishoudens aan.

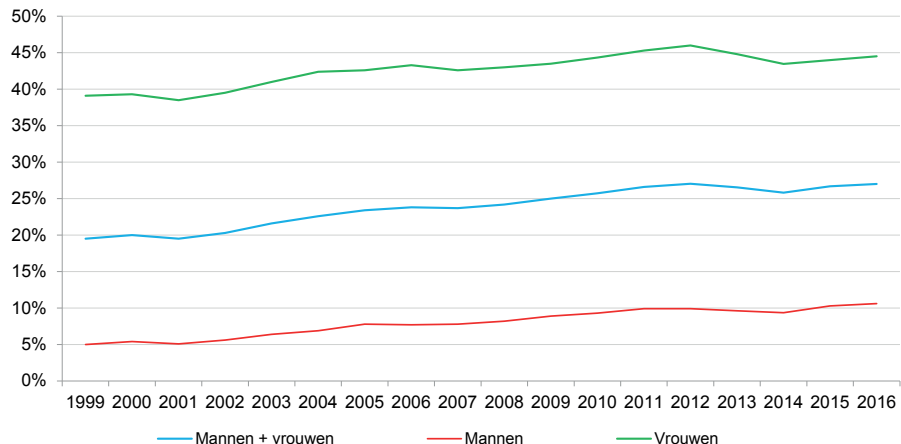
Meest voorkomende beroepen (mannen + vrouwen) 2016

1. Administratief medewerkers, algemeen	159.367
2. Verkopers en verkoopsassistenten	150.225
3. Schoonmakers in hotels, kantoren en dergelijke accommodatie	130.984
4. Huishoudelijke hulpen en schoonmakers in particuliere huishoudens	122.229
5. Leraren in algemene vakken in het secundair onderwijs	95.697

Deeltijds werken was jaren in opmars maar in 2013 en 2014 daalde het percentage. Sinds 2015 neemt het percentage vrouwen en mannen dat deeltijds werkt weer licht toe.

In 1999 werkte 19,5% van alle loontrekkenden deeltijds. Dit percentage liep op tot 27% in 2012 maar daalde naar 26,5% in 2013 en 25,8% in 2014. In 2016 werkt 27% van de loontrekkenden deeltijds. Deeltijds werken blijft vooral populair bij vrouwen. Zo werkt in 2016 44,5% van alle loontrekkende vrouwen deeltijds tegenover 10,6% van de loontrekkende mannen.

Evolutie van het aandeel van deeltijdse arbeid bij loontrekkenden (1999-2016)

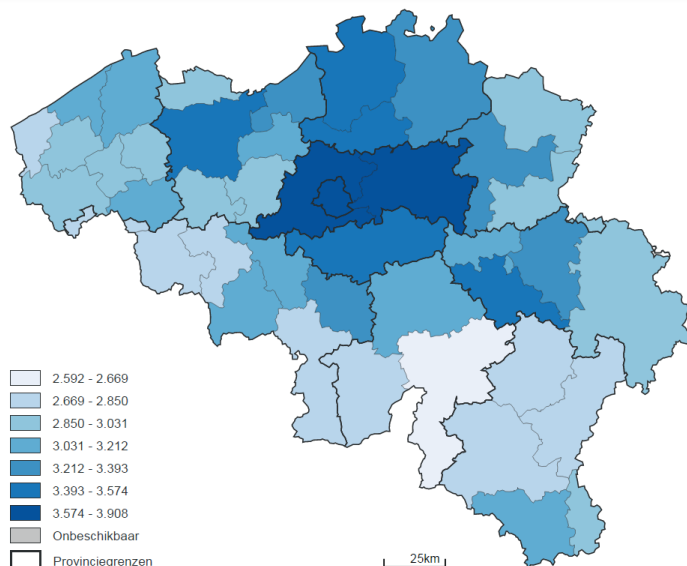

B | Loon

Een voltijds tewerkgestelde werknemer verdient in België gemiddeld 3.414 euro bruto per maand. De omvang van het loonzakje verschilt echter aanzienlijk tussen de verschillende arrondissementen. Met een gemiddeld bedrag van 3.908 euro worden de hoogste lonen in Brussel uitbetaald. Ook in de arrondissementen rond de hoofdstad blijkt het vanuit financieel oogpunt interessant werken. In Wallonië kent het arrondissement Nijvel de hoogste lonen. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Dinant, waar het loonzakje met een gemiddeld brutomaandloon van 2.592 euro het minst omvangrijk is. Binnen Vlaanderen verdienen werknemers het minst in het arrondissement Veurne.

102

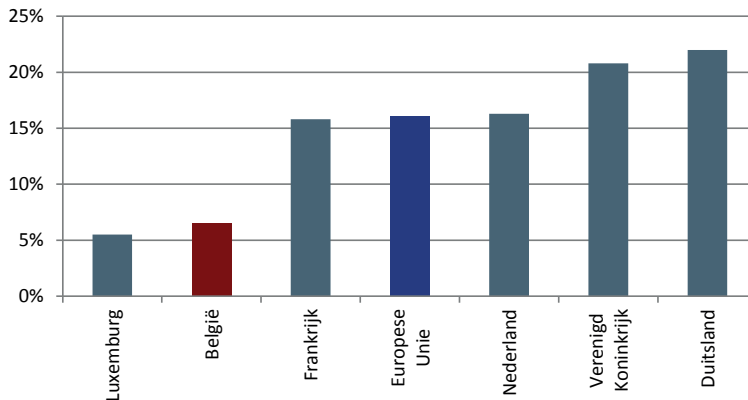
Gemiddeld bruto maandloon van een voltijdse werknemer naar plaats van tewerkstelling (2014)

Het gemiddelde loon van een werknemer hangt af van verschillende factoren. Een hogere opleiding resulteert bijvoorbeeld in een omvangrijker loonzakje. Ook tussen vrouwen en mannen blijft er nog steeds een verschil in verloning. In België verdient een vrouw per uur een loon dat gemiddeld 6,5% lager ligt dan dat van een man.

Ondanks dat duidelijke verschil scoort België in Europa relatief goed. Bij de buurlanden ligt de loonkloof alleen in Luxemburg lager. De loonongelijkheid is het meest uitgesproken in Duitsland, waar vrouwen een uurloon ontvangen dat 22% onder het salaris van mannen ligt.

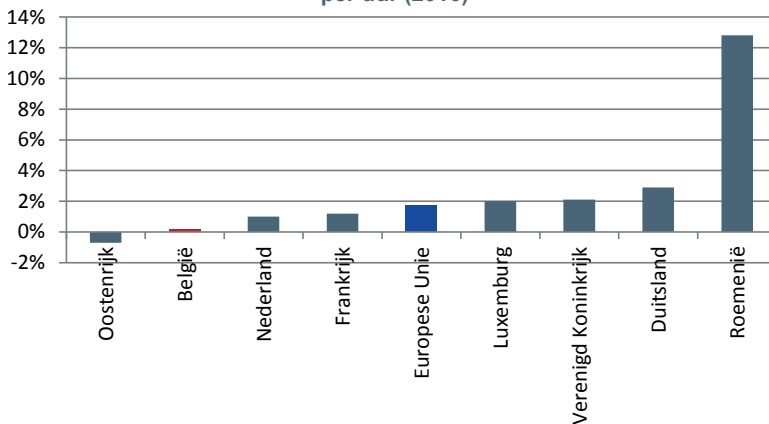
Loonkloof tussen mannen en vrouwen (in %) (2015)

Bron: Eurostat.

De lonen van werknemers vormen tot slot een belangrijke kostencomponent voor ondernemingen. In 2016 zagen Belgische bedrijven de loonkosten per uur toenemen met gemiddeld 0,2%. Dat cijfer ligt onder het Europese gemiddelde. Met een toename van de loonkosten met 12,8% tekent Roemenië voor de sterkste stijging. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Oostenrijk, waar de loonkosten per uur met 0,7% afnamen.

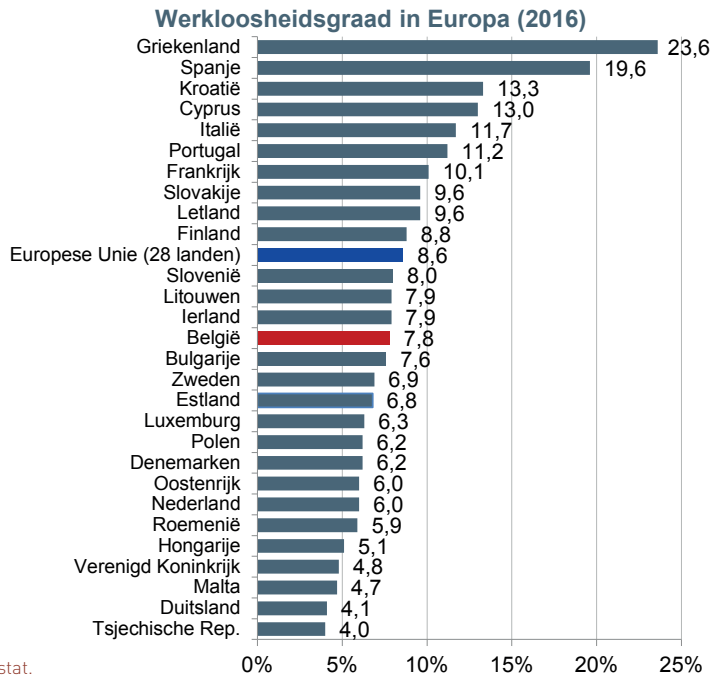
Procentuele toename van de gemiddelde arbeidskost per uur (2016)

Bron: Eurostat.

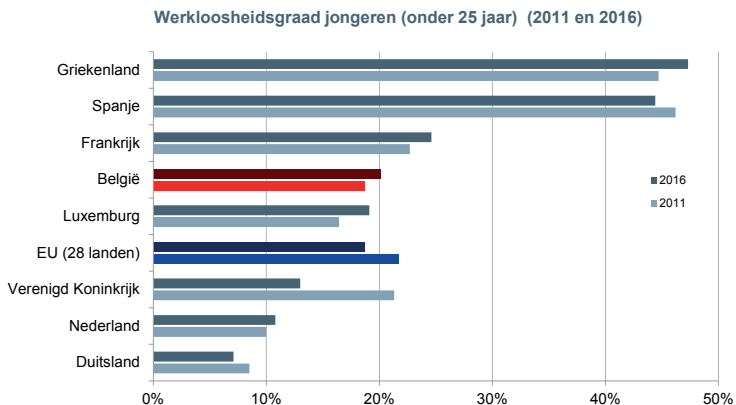
C | Werkloosheid en werkloosheidsgraad

De werkloosheidsgraad in de Europese Unie schommelt tussen 4% (Tsjechische Republiek) en 23,6% (Griekenland) en bedraagt gemiddeld 8,6%. In België was in 2016 7,8% van de beroepsbevolking van 15 tot en met 64 jaar werkloos. Dertien EU-lidstaten hebben een hogere werkloosheidsgraad dan België. In Griekenland en Spanje worden de hoogste werkloosheidsgraden genoteerd.

De werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar binnen de Europese Unie vertoont nog grotere verschillen. In Duitsland is de werkloosheidsgraad van jongeren het laagst met 7,1%. In België bedraagt de jeugdwerkloosheidsgraad 20,1% in 2016. Onze buurlanden hebben een lagere jeugdwerkloosheidsgraad, behalve Frankrijk waar die 24,6% bedraagt. Het Europese gemiddelde evolueerde van 21,7% in 2011 naar 18,7% in 2016.

De werkloosheidsgraad van jongeren ligt in België en de buurlanden meer dan de helft lager dan in Spanje en Griekenland. In deze twee landen is in 2016 meer dan 40% van de beroepsbevolking onder de 25 jaar werkloos. De percentages voor Spanje en Griekenland bedragen in 2016 respectievelijk 44,4% en 47,3%, hetgeen reeds een sterke verbetering is ten opzichte van het recordjaar 2013. Toen bedroeg de jeugdwerkloosheidsgraad in Spanje 55,5% en in Griekenland 58,3%.

Bron: Eurostat.

D | Inactieve bevolking

In 2016 waren er in België 4,39 miljoen personen van 15 jaar en ouder inactief. Ze richtten geen betaalde arbeid, zochten niet actief naar werk of waren niet beschikbaar om te werken. Het gaat om 1,88 miljoen mannen en 2,51 miljoen vrouwen. Meer dan de helft (52,8%) van de inactieven is ter beschikking gesteld voorafgaand aan het pensioen, op brugpensioen (werkloosheid met bedrijfstoeslag), op vervroegd pensioen of op pensioen. 21,2% van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder is leerling of student, 9,8% is huisvrouw of huisman, 9,4% is arbeidsongeschikt en 6,8% is inactief maar bevindt zich in geen van bovenstaande categorieën.

107

De verdeling bij de mannen is anders dan bij de vrouwen. 57,4% van de inactieve mannen is (brug)gepensioneerd, tegenover 49,4% van de inactieve vrouwen. Slechts 0,9% van de inactieve mannen is huisman, terwijl dit percentage bij de vrouwen 16,5% bedraagt. In absolute cijfers gaat het om 413.000 huisvrouwen tegenover 17.000 huismannen.

Samenstelling van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder (2016)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Leerling / student	459.139	24,4%	471.236	18,8%	930.375	21,2%
Huisvrouw / huisman	17.282	0,9%	413.284	16,5%	430.566	9,8%
Arbeidsongeschikt	189.203	10,0%	225.004	9,0%	414.207	9,4%
"Op (brug)pensioen, op vervroegd pensioen, terbeschikkingstelling"	1.082.028	57,4%	1.238.734	49,4%	2.320.762	52,8%
Andere inactief	137.229	7,3%	159.834	6,4%	297.062	6,8%
Totaal	1.884.881	100,0%	2.508.092	100,0%	4.392.972	100,0%

E | Armoede

In België leeft 15,5% van de bevolking in een huishouden dat over een inkomen beschikt dat lager is dan de armoedegrens. In 2015 lag de armoedegrens op 1.115 euro voor een alleenstaande en op 2.347 euro voor een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen.

108

% van de bevolking onder de armoedegrens (2016)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
België	14,4%	16,5%	15,5%
0-15 jaar	15,2%	19,3%	17,2%
16-64 jaar	14,0%	16,0%	15,0%
65 jaar en ouder	15,2%	15,5%	15,4%
Actief-werkend	4,8%	4,6%	4,7%
Niet-actief :	24,4%	24,4%	24,4%
Werkloos	46,3%	45,4%	45,9%
Gepensioneerd	14,2%	12,5%	13,3%
Andere niet-actieven	31,8%	32,2%	32,0%
Opleidingsniveau: laag	25,3%	26,6%	26,0%
Opleidingsniveau: gemiddeld	12,4%	15,9%	14,1%
Opleidingsniveau: hoog	6,7%	6,8%	6,8%

Vrouwen hebben een groter armoederisico dan mannen. Werk hebben is de beste buffer tegen armoede, maar biedt geen absolute garantie. Het armoederisico van de werkende bevolking is minstens vijf keer kleiner dan dat van alle andere categorieën samen.

In de Europese Unie bedroeg het armoederisico in 2015 17,3%.

Armoederisico (in %)						
	2010	2012	2013	2014	2015	2016
Europese Unie	16,5	16,8	16,7	17,2	17,3	-
België	14,6	15,3	15,1	15,5	14,9	15,5
Duitsland	15,6	16,1	16,1	16,7	16,7	-
Frankrijk	13,5	14,1	13,7	13,3	13,6	-
Luxemburg	14,5	15,1	15,9	16,4	15,3	-
Nederland	10,3	10,1	10,4	11,6	11,6	12,8 (p)
Verenigd Koninkrijk	17,1	16	15,9	16,8	16,7	-

- = Niet beschikbaar.

(p) = voorlopig

Bron: Eurostat. (versie 15-07-2017)

Toelichting: Het aantal personen met een equivalent beschikbaar inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt, die is vastgelegd op 60% van het nationaal equivalent mediaan beschikbaar inkomen (na sociale transfers).

Naast monetaire armoede worden er nieuwe indicatoren ontwikkeld, zoals «ernstige materiële deprivatie».

Mensen met ernstige materiële deprivatie missen minstens vier van de negen volgende elementen en zijn niet in staat om huur of courante rekeningen te betalen, hun woning degelijk te verwarmen, onverwachte uitgaven te doen, om de twee dagen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten, een week vakantie per jaar te nemen buiten hun huis, zich een eigen wagen, wasmachine, kleurentelevisie of telefoon aan te schaffen. In België leeft 5,5% van de bevolking in een huishouden met ernstige materiële deprivatie. Dat cijfer bedroeg 7,8% voor de Europese Unie in 2016. Mensen uit huishoudens met een risico op monetaire armoede zijn vatbaarder voor materiële deprivatie (24,3%).

110

Ernstige materiële deprivatie (in %)

	2011	2012	2014	2015	2016
Europese Unie	8,9	9,9	8,9	8,1	7,8 (e)
België	5,7	6,3	5,9	5,8	5,5
Duitsland	5,3	4,9	5	4,4	3,9 (p)
Frankrijk	5,2	5,3	4,8	4,5	4,4 (p)
Luxemburg	1,2	1,3	1,4	2	2 (e)
Nederland	2,5	2,3	3,2	2,6	2,6
Verenigd Koninkrijk	5,1	7,8	7,4	6,1	5,2 (p)

- = Niet beschikbaar.

(e) = geschat

(p) = voorlopig

Bron: Eurostat. (versie 15-07-2017)

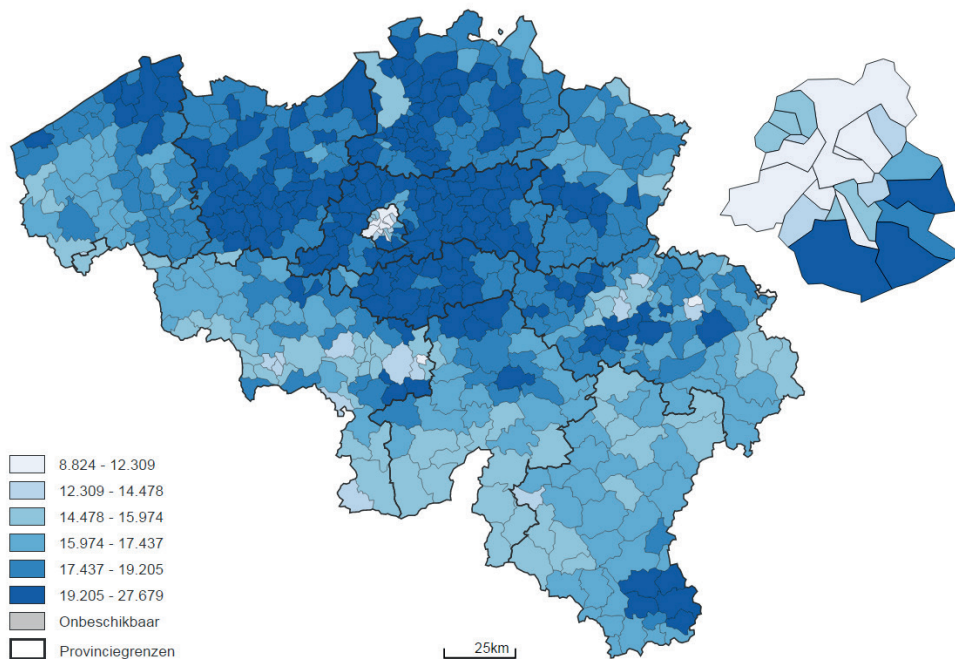
F I Inkomen

In 2014 bedroeg het gemiddelde netto belastbare inkomen per inwoner 17.684 euro. Als dat cijfer wordt uitgesplitst over de drie gewesten, ligt het inkomen per hoofd het hoogst in Vlaanderen. Met een bedrag van 18.949 euro ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 7,2 % boven het nationale gemiddelde. De inwoners van het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten het met beduidend minder financiële middelen stellen. Zo ligt het gemiddelde inkomen van de Waal 5,7 % onder het Belgische cijfer, terwijl een Brusselaar het op jaarbasis gemiddeld met 21,7 % minder moet stellen.

Op gemeentelijk niveau spant Sint-Martens-Latem de kroon als gemeente met het hoogste gemiddelde inkomen per inwoner. Het ligt er 56,5% boven het Belgische gemiddelde. Het laagste gemiddelde inkomen is terug te vinden in Sint-Joost-ten-Node. Het inkomen per hoofd bedraagt er de helft van het nationale gemiddelde en ligt 68% onder het inkomen van een inwoner van Sint-Martens-Latem.

Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner per gemeente in 2014

112

Bij de individuele aangiften ligt het aangegeven gemiddelde inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Op jaarbasis ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 3,4 % boven het Belgische cijfer. Het gemiddelde inkomen in het Waals Gewest ligt dan weer met 5,1 % onder het nationale cijfer.

Ook bij de gehuwden en de wettelijk samenwonenden ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gehuwde en wettelijk samenwonende Brusselaars beschikken over een inkomen dat 12 % lager ligt dan het bedrag dat de gemiddelde Belg aangeeft.

▲ Een aangifte kan worden ingevuld door één of door twee personen. Als algemene regel geldt de individuele aangifte, maar gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gemeenschappelijke aangifte indienen.

Inkomens uit belastingaangiften : België en de gewesten

	2012		2013		2014	
	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest						
Individuele aangifte	20.243	15.509	20.587	15.840	20.719	15.833
Gezamenlijke aangifte	43.446	30.285	44.008	30.990	45.327	31.906
Vlaams Gewest						
Individuele aangifte	20.659	17.819	21.045	18.227	21.724	18.557
Gezamenlijke aangifte	49.092	39.978	50.253	41.122	52.591	43.215
Waals Gewest						
Individuele aangifte	19.120	16.306	19.509	16.663	19.941	16.907
Gezamenlijke aangifte	47.096	38.623	48.240	39.724	50.081	41.458
België						
Individuele aangifte	20.095	17.085	20.476	17.463	21.013	17.635
Gezamenlijke aangifte	48.098	38.849	49.212	39.945	51.328	41.807

Toelichting: mediaan = inkomen in het midden van de reeks als alle aangiften geklasseerd worden van laag naar hoog; de helft van de aangegeven inkomens is lager, de andere helft hoger.

G I Uitgaven huishoudens

De uitgaven van de Belgische huishoudens bedroegen in 2014 gemiddeld 35.920 euro. Het grootste deel ervan, 29% van het totaalbedrag, werd besteed aan de woning, gevolgd door voeding, drank en tabak (15,4%), vervoer en telecommunicatie (14,9%) en uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (14,7%).

Op gewestelijk niveau consumeren de Vlaamse huishoudens met gemiddeld 38.050 euro het meest, tegen respectievelijk 33.780 euro en 31.360 euro voor de huishoudens in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Huishoudens in het Vlaams Gewest consumeren op nagenoeg alle posten van het budget meer dan die in de twee andere gewesten. Dat is onder meer het geval voor de uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (6.020 euro tegen 4.100 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 4.360 in Wallonië).

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2014

	Bedrag in €			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet-alcoholische dranken	4.710	4.250	4.890	4.570
Alcoholische dranken en tabak	700	590	690	760
Kleding en schoenen	1.640	1.250	1.930	1.270
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	10.430	10.210	10.590	10.240
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	2.090	2.010	2.280	1.790
Gezondheid	1.660	1.520	1.740	1.560
Transport	4.280	3.220	4.620	4.070
Communicatie	1.070	1.010	1.110	1.020
Cultuur en vrije tijd	2.950	2.220	3.270	2.650
Opleiding	180	260	200	110
Restaurant en horeca	2.320	1.880	2.750	1.710
Persoonlijke verzorging en diensten	3.890	2.960	4.000	4.020
Gemiddeld totaal van de bestedingen	35.920	31.360	38.050	33.780

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2014

	Verdeling in %			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet-alcoholische dranken	13,1%	13,5%	12,8%	13,5%
Alcoholische dranken en tabak	2,0%	1,9%	1,8%	2,3%
Kleding en schoenen	4,6%	4,0%	5,1%	3,8%
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	29,0%	32,5%	27,8%	30,3%
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	5,8%	6,4%	6,0%	5,3%
Gezondheid	4,6%	4,8%	4,6%	4,6%
Transport	11,9%	10,3%	12,1%	12,0%
Communicatie	3,0%	3,2%	2,9%	3,0%
Cultuur en vrije tijd	8,2%	7,1%	8,6%	7,9%
Opleiding	0,5%	0,8%	0,5%	0,3%
Restaurant en horeca	6,5%	6,0%	7,2%	5,1%
Persoonlijke verzorging en diensten	10,8%	9,4%	10,5%	11,9%
Gemiddeld totaal van de bestedingen	100%	100%	100%	100%

H | Onderwijs

13,9% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bezit geen diploma of enkel een diploma van het lager onderwijs. Een vijfde van de bevolking heeft slechts een diploma van het lager secundair onderwijs.

Voor 35,7% is het hoger secundair het hoogste onderwijsniveau en 29,9% heeft een diploma van het hoger onderwijs. Binnen het hoger onderwijs vinden we het meest diploma's van het niet-universitair onderwijs van het korte type of professionele bachelors. Het aandeel van deze diploma's ligt hoger bij vrouwen dan bij mannen. Bij mannen zijn de diploma's van het lange type dan weer populairder dan bij vrouwen.

118

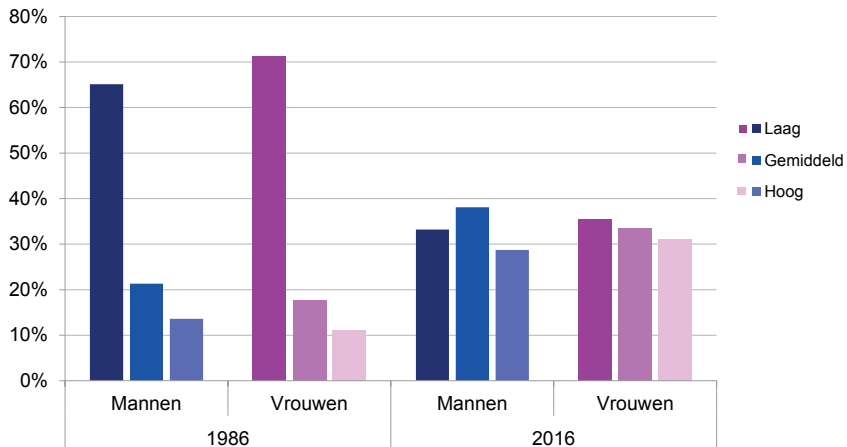
Onderwijsniveau van de bevolking van 15 jaar en ouder (2016)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Lager onderwijs (of geen diploma)	12,0%	15,7%	13,9%
Lager secundair onderwijs	21,2%	19,8%	20,5%
Hoger secundair onderwijs	38,1%	33,5%	35,7%
Hoger beroepsonderwijs (HB05)	0,3%	0,4%	0,4%
Hoger niet-universitair onderwijs van het korte type / professionele bachelor / academische bachelor (hogeschool of universiteit) / Voortgezette opleiding, Banaba	15,0%	19,7%	17,4%
Hoger niet-universitair onderwijs van het lange type - universitair onderwijs (master, licentiaat, ingenieur, dokter in de geneeskunde) / Voortgezette opleiding, Manama	12,7%	10,6%	11,6%
Doctoraat	0,7%	0,4%	0,5%
Totaal	100%	100%	100%

Het onderwijsniveau van de Belgische bevolking is tussen 1986 en 2016 sterk toegenomen. In 1986 had 65,1% van de mannen en 71,2% van de vrouwen van 15 jaar en ouder hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs. Dat percentage laaggeschoolden daalde de afgelopen decennia zowel bij mannen als bij vrouwen tot onder de 40%. De afname van het aantal laaggeschoolden ging bij beide geslachten gepaard met een toename bij zowel de gemiddeld- als de hooggeschoolden.

De sterkste stijging viel te noteren bij de vrouwen met een diploma van het hoger onderwijs. In 1986 was 11,1% van de vrouwelijke bevolking van 15 jaar en ouder houder van een diploma van het hoger onderwijs. In 2016 was het percentage hooggeschoolde vrouwen opgelopen tot 31,1%. Het aandeel hooggeschoolde vrouwen ligt hoger dan het percentage hooggeschoolde mannen (28,7%). Ten slotte was 38,1% van de mannen en 33,5% van de vrouwen in 2016 in het bezit van een diploma van het hoger secundair onderwijs zonder hogere studies te hebben afgerond.

Onderwijsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar (1986 en 2016)

In België was in 2016 45,6% van de 30 tot 34-jarigen in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs. België scoort daarmee ruim boven het Europese gemiddelde, dat 39,1% bedraagt. Vrouwen scoren hier beduidend beter dan mannen. In België bezit 50,7% van de vrouwelijke 30-34-jarigen een diploma van het hoger onderwijs, tegenover 40,4% van de mannen van 30 tot 34 jaar.

Aan de hand van bovenstaande indicator gaat Eurostat na of de belangrijke Europese doelstelling dat in 2020 40% van de 30 tot 34-jarige Europeanen een diploma van hoger onderwijs of gelijkgesteld op zak hebben, door alle lidstaten gehaald wordt. Ons land heeft de doelstelling al bereikt, net zoals de meeste van de ons omringende landen.

Percentage 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald

	2005	2009	2012	2016
Europese Unie	28,1%	32,3%	36,0%	39,1%
België	39,1%	42,0%	43,9%	45,6%
Duitsland	26,1% (b)	29,4%	31,8%	33,2%
Frankrijk	37,7%	43,0%	43,3%	43,6%
Luxemburg	37,6%	46,6% (b)	49,6%	54,6% (u)
Nederland	34,9%	40,5%	42,2%	45,7%
Verenigd Koninkrijk	34,5%	41,4%	46,9%	48,1%

(b): Breuk in de gegevens. (u): Onbetrouwbaar

Bron: Eurostat.

Toelichting: Duitsland telt een aantal postsecundaire studies niet mee, terwijl dat in andere landen wel gebeurt. Met die studies inbegrepen ligt het percentage daar veel hoger.

Ook in het kader van de EU2020-strategie werd bepaald dat het percentage vroegtijdige schoolverlaters tegen 2020 teruggedrongen moet worden tot 10%. Het gaat om het aandeel personen tussen 18 en 24 jaar dat geen diploma van het hoger secundair onderwijs heeft behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgt. In vergelijking met 2005 is het percentage vroegtijdige schoolverlaters in België gedaald van 12,9% naar 8,8% in 2016. Het EU-gemiddelde bedraagt 10,7%.

Vroegtijdige schoolverlaters - % van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs heeft behaald

	2005	2009	2013	2014	2016
Europese Unie	15,7%	14,2%	11,9%	11,2% (b)	10,7%
België	12,9%	11,1%	11,0%	9,8% (b)	8,8%
Duitsland	13,5%	11,1%	9,8%	9,5% (b)	10,2%
Frankrijk	12,5%	12,4%	9,7% (b)	9,0% (b)	8,8%
Luxemburg	13,3%	7,7% (b)	6,1%	6,1% (b)	5,5%
Nederland	13,5%	10,9%	9,3% (b)	8,7% (b)	8,0%
Verenigd Koninkrijk	11,5%	15,7%	12,3%	11,8% (b)	11,2%

(b): Breuk in de gegevens.

Bron: Eurostat.

STATBEL

Op onze website staan alle cijfers gerangschikt per thema. Er zijn zes hoofdthema's: bevolking, arbeidsmarkt en levensomstandigheden, economie, verkeer en vervoer, leefmilieu en energie. Daarnaast is er heel wat achtergrondinformatie over de manier van gegevensinzameling en de timing van de resultaten.

122

nl fr de en
nl fr de en

Andere informatie en diensten van de overheid: www.belgium.be **be**

Contact Pers | Updates | Uitbrengkalender | Portalen | Digitale Bibliotheek | FOD Economie

Beste mandje | Sitemap | Index

Statistics Belgium

Zoeken

Statistieken & Cijfers
Gegevensinzameling
Publicaties
Organisatie

- » Bevolking
 - » Structuur van de bevolking
 - » Loop van de bevolking
 - » Geboorten en vruchtbaarheid
 - » Sterfte, levensverwachting en doodsoorzaken
 - » Migraties
 - » Nationaliteitswijzigingen
 - » Huwelijken, echtscheidingen en samenwoning
 - » Bevolkingsvooruitzichten
 - » Algemene volks- en woningtelling
 - » Namen en voornamen
 - » Andere aspecten van de bevolking
- » Arbeid, fiscaliteit en levensomstandigheden
 - » Werkgelegenheid, werkloosheid, arbeidsmarkt
 - » Lonen en arbeidskosten
 - » Fiscale inkomens
 - » Bodembezetting volgens het Kadaster
 - » Huishoudbudget
 - » Inkomens en levensomstandigheden (EU-SILC)
 - » Opleiding en onderwijs
 - » ICT-gebruik in huishoudens
 - » Tijdsbesteding
 - » Vacatures op de arbeidsmarkt
- » Economie
 - » Consumptieprijs (CPI)
 - » Consumptieprijs (HICP)

[Home](#) > [Statistieken & Analyses](#) > [Statistieken & Cijfers](#)

Statistieken

Nieuwe statistieken en cijfers

- » [Aardolieprijzen 2017/079 geldig vanaf 21/09/2017](#) 20 september 2017
- » [Luchtvaart: Aantal vluchten en passagiers \(2007-2016\)](#) 15 september 2017
- » [Kwartaalindex van de arbeidskosten \(2012=100\) 2de kwartaal 2017](#) 15 september 2017
- » [Voertuigenpark \(2017\)](#) 15 september 2017
- » [Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijs \(GICP\) van augustus 2017](#) 14 september 2017
- » [Bijdrage APETRA voor de periode 1 oktober - 31 december 2017](#) 12 september 2017

Meer nieuwigheden op Statbel...

Persberichten statistieken

- » [Voertuigenpark blijft groeien, aantal dieselwagens neemt af](#) 15 september 2017
- » [Geharmoniseerde consumptieprijsindex - augustus 2017](#) 14 september 2017
- » [Het aantal vacatures is nog altijd hoog in het tweede kwartaal van 2017](#) 07 september 2017
- » [Consumptieprijsindex: 30 08 17 30 augustus 2017](#)

Meer nieuwigheden op Statbel...

Statistics Belgium
Vertrouwensverbinenis

ANALYSE

Big data en statistiek

om het kwartier een volkstelling ...

Verkeersongevallen en slachtoffers
Big data en statistieken

The European
Statistiek en statistieken

aardolieprijzen	
Benzine 95 RON E10	1,4210
Benzine 98 RON E10	1,4880
Diesel	1,3260
Stookolie 50 (-2000 l)	0,5952
Stookolie 50S (+2000 l)	0,5683
geldig vanaf 21/09/2017	

Open Data

be.STAT

Wist u dat... 👉 👈

Belgen goed zijn voor

54 procent

van alle overnachtingen in ons land?

www.statbel.fgov.be

Andere producten en diensten van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

be.STAT

In mei 2016 werd een nieuwe versie van onze online databank be.STAT gelanceerd. Met onze vernieuwde online databank be.STAT kunt u gemakkelijk zelf tabellen samenstellen en downloaden. Nieuw is de rechtstreekse toegang tot de toepassing naar een overzichtspagina met alle beschikbare datasets. De interface is ook gebruiksvriendelijker en er zijn extra exportmogelijkheden voorzien zoals json.

be.STAT

NL
FR
EN
☰
👤
⬇️
⊕

➤

Statistiek van de verkopen van gewone woonhuizen, villa's en appartementen ⓘ

Cijfers vanaf 2015 zijn voorlopig Totale oppervlakte in m²

Datum laatste wijziging: 30/06/2017 11:41 GMT +0200

KOLOMMEN

Verkoopdatum ✕

Gemiddelde prijs per gebouw ✕

RIJEN

Gebouwtype ✕

Geografische ligging vastgoed ✕

+ FILTERS

Reset

			☰ Jaar ⓘ						⬇️ 2017
			☰ Semester ⓘ	↕ 1992	↕ 2000	↕ 2010	↕ 2015	↕ 2016	⬇️ 1ste semester 2017
			☰ Kwartaal ⓘ						1ste kwartaal 2017
Gebouwtype ⓘ	België ⓘ	☰ Gewest ⓘ	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw	↕ Gemiddelde prijs per gebouw
gewone woonhuizen	België	↕ Vlaams Gewest	55.769	84.772	192.450	222.121	228.480	233.925	
		↕ Brussels Hoofdstedelijk Gewest	65.951	113.394	336.106	404.103	412.643	394.294	
		↕ Waals Gewest	43.631	68.559	139.729	155.091	157.306	162.410	
		België	52.499	79.661	181.015	204.343	212.441	219.520	

Statistics Belgium

📄 economie | [disclaimer](#)

OPEN DATA

De Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium stelt in dit portaal datasets in specifieke open data-formaten ter beschikking. Iedereen kan deze open data gratis gebruiken zowel voor commercieel als niet-commercieel gebruik. Er komen regelmatig nieuwe datasets bij. De nieuwe datasets worden op deze pagina en in onze nieuwsbrief aangekondigd.

Beschikbare datasets

124

Bevolking

- » Structuur van de bevolking
- » Sterfte
- » Geboorten

Arbeid, inkomens levensomstandigheden

- » Fiscale inkomens

Census 2011

- » Census 2011 (elektronische volkstelling): cijfers over demografie, socio-economische aspecten, onderwijs en woningen

Prijzen

- » Consumptieprijsindex

Leefmilieu

- » Bodembezetting

Tools

- » Geografische bestanden
- » Nomenclaturen

<http://statbel.fgov.be/nl/statistiek/opendata/>

Census 2011, een volkstelling voor de eenentwintigste eeuw

- De Census 2011 is een momentopname van België op 1.1.2011.
- Hij wordt georganiseerd door de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium.
- Hij is de eerste volkstelling die geen enkele last bij de burgers veroorzaakte.
- Alle gegevens van de Census 2011 komen uit administratieve databanken.
- Strikte vertrouwelijkheidsregels waarborgen de anonimiteit en het respect voor de privacy van de burger.
- De kost van dit soort volkstelling is veel lager dan die van een klassieke telling.
- In de 28 lidstaten van de Europese Unie worden dezelfde definities gebruikt, waardoor internationale vergelijkingen veel gemakkelijker worden.
- Door deze nieuwe methodologie kunnen de resultaten in de toekomst regelmatig bijgewerkt worden.

125

De cijfers zijn beschikbaar op de website: <http://www.census2011.be>

Newsletter + Sociale media

Met RSS-feeds en via Twitter en Facebook blijft u op de hoogte van de nieuwste cijfers. Een wekelijks nieuwsoverzicht krijgt u in uw e-mailbox als u zich abonneert op onze nieuwsbrief.

Facebook

126

The screenshot shows the Facebook profile of Statistics Belgium NL. The cover photo features a man in a white shirt pointing at a laptop screen displaying a red line graph, with a group of business people in the background. The profile picture shows a group of people. The page includes a navigation menu on the left with options like 'Startpagina', 'Info', 'Foto's', 'Recensies', 'Video's', 'Berichten', and 'Community'. The main content area displays a photo of a man working on a laptop with the text 'TRAINING TEACHING KNOWLEDGE DEVELOPMENT COACHING LEARN NEW SKILLS'. The right-hand sidebar shows community information, including a 4.0 star rating, 213 likes, and 207 followers. It also includes a map of the location at North Gate Koning Albert II laan 16, 1000 Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Facebook: Statistics Belgium NL

Stuur een mailtje naar statbel@economie.fgov.be met als onderwerp «Inschrijving Website Nieuwsbrief (NL)». Zo krijgt u wekelijks het laatste statistische nieuws in uw e-mailbus.

Twitter

statbel
Statistics Belgium
economie

Tweets **1 366** Abonnements 53 Abonnés 1 201 J'aime 2 Suivre

Statistics Belgium
@Statbel_nl
Statistics Belgium heeft in België de verantwoordelijkheid voor de nationale (officiële) statistieken.
Brussel
statbel.fgov.be
Inscrit en février 2012
Tweeter
4 Abonnés que vous connaissez

Tweets Tweets & réponses Médias

Statistics Belgium @Statbel_nl · 3 h
Opleidingen tijdens loopbaan in de lift in België
statbel.fgov.be/nl/statistieke... #statbel #CVTS
À l'origine en néerlandais

TRAINING
TEACHING KNOWLEDGE
DEVELOPMENT COACHING
LEARN NEW SKILLS

Statistics Belgium @Statbel_nl · 15 sept.
#Luchtvaart: Aantal #vluchten en passagiers (2007-2016) #statbel
statbel.fgov.be/nl/statistieke...

Suggestions Actualiser · Tout afficher

- Statistics Belgium** @Statbel... Suivre
- FODSocialeZekerheid** @F... Suivre
- FODEconomie** @FODEcon... Suivre

Trouvez vos connaissances

Tendances pour vous · Modifier

- #parlbru**
- #voedingsdriehoek**
Laurent Louis
2 142 Tweets
- #UNGA**
449 k Tweets
- #ShapeTomorrow**
1 452 Tweets
- #CETA**
7 905 Tweets

©LIGHTFIELD STUDIOS - Fotolia

©Sergey Borisov - Fotolia

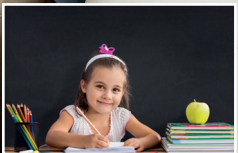
©YakobchukOlena - Fotolia

©Manuel Faba - Fotolia

©Paolese - Fotolia

© LIGHTFIELD STUDIOS - Fotolia

©ilkercelek - Fotolia

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: NICO WAEYAERT
NORTH GATE III - KONING ALBERT II-LAAN, 16 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE: S000.01N/2017

